

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT**  
**23. SJEDNICE DOMA NARODA**  
**PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH**  
**održane 04.05.2004.godine**

PREDSJEDAVAJUĆI  
MUSTAFA PAMUK

..malu komplikaciju zbog toga što nam nije bila pristigla ovde ozvučenje i himna i evo sad dragi moji, dame i gospodo, poštovani delegati, vaše ekscelencije, poštovani gosti, poštovani predsjednici sredstava javnog informisanja, sve vas pozdravljam i otvaram 23.sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Za 23.sjednicu predlažem dnevni red koga ste vi i dobili uz poziv za ovu sjednicu. Prva tačka dnevnog reda je

1. Delegatska pitanja i odgovori,
2. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanjima za potpisivanje Sporazuma o identičnom tekstu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zastavi BiH,
3. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi po članu 100. Poslovnika Doma naroda,
4. Prijedlog zakona o policijskim službenicima BiH, drugo čitanje,
5. Prijedlog zakona o Programu zaštite svjedoka u BiH, prvo čitanje,
6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, prvo čitanje,
7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, prvo čitanje,
8. Prijedlog zakona o državnoj Agenciji za istragu i zaštitu, prvo čitanje i
9. Prijedlog zakona o sprečavanju pranja novca, prvo čitanje,
10. Prijedlog okvirnog zakona o visokom obrazovanju, prvo čitanje.

Ovde moram naglasiti da smo mi planirali da 8. i 9. tačku je li, napravimo, usvojimo u oba čitanja. Hvala lijepo.

Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda. Javlja se gospodin Milojević. Izvolite gospodine Milojeviću.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, drage kolege, dragi gosti, ja predlažem da se jedna tačka dnevnog reda koja je ovde danas predložena, a koja se također razmatra i na praktično paralelno sad, na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine, da se prolongira, odnosno da sa otvaranjem ni jedne tačke ne idemo dok nije završena na

Predstavničkom domu. Tu sam evo prvenstveno mislio na ovaj zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi.

MUSTAFA PAMUK

Držat ćemo jednu vezu sa Zastupničkim domom. Ja vas molim da danas, za današnju sjednicu, kako znate nju smo zakazali zbog rokova, zbog hitnosti, zbog toga što imamo namjeru da ne dođemo u poziciju da Dom naroda bude Dom koji će imati, koji će kasniti sa odlukama i dovesti do nekih poremećaja u sistemu. Držaćemo link sa ovim domom, Predstavnički dom ima ovo sve na dnevnom redu, međutim mi smo i zakazali ovu sjednicu danas, u ovo vrijeme i evo pomakli smo je jedno izvjesno vrijeme zbog naše Ustavne komisije je li i htjeli smo da Dom naroda, da Predstavnički dom koji je počeo svoju sjednicu negdje oko 10:00 sati, očekivali smo da će do ove dobi završiti neke zakone koje bi mi trebali usvajati, međutim to se nije desilo. Ali, htjeli smo se držati jednog ključnog roka koji, taj rok je znate 7. maj koji je za nas vrlo važan zbog nekih sredstava koje bi eventualno mogli dobiti ako usvojimo Zakon o visokom obrazovanju. Mislim da smo tako dogovorili i na prethodnoj sjednici i evo, mi izvršavamo svoj dogovor sa prethodne sjednice. Hvala vam i ja mislim Gorane da je ovo uredu i da je ovo objašnjenje sasvim dovoljno. Hvala lijepo.

Prva tačka dnevnog reda je,

#### **Ad.1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja**

Koliko ja znam, gospodin Šiljević je na svoje pitanje delegatsko dobio odgovor. Bilo bi zgodno čuti da li je gospodin Šiljegović zadovoljan sa tim odgovorom i koliko ja znam, drugih odgovora i nije bilo. Hvala lijepo.

Gospodine Šiljegoviću ja vas molim,

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, klege poštovane dame i gospodo, ja sam odgovor na svoja pitanja dobio prije 5 minuta i da li sam zadovoljan sa odgovorom ili nisam, daću na sledećoj sjednici Doma naroda, dok uporedim pitanja i odgovore i treaju mi neka i zakonska akta na koja sam se ja pozivao, tako da ne mogu danas dati ocjenu o kvalitetu odgovora. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala i vama. Dakle, ostajemo ovaj, gospodin Šiljegović zadržava pravo da na naredno sjednici prodiskutuje ovaj odgovor koji je dobio za svoja delegatska pitanja.

Za riječ se javio gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Uvažena gospodo, predsjedatelji, kolege izaslanici, cijenjene dame i gospodo, predstavnici Vijeća ministara i drugih institucija BiH, poštovani gosti, dužnosnici međunarodne zajednice i predstavnici sredstava javnog informiranja, pozdravljajući sve zajedno sudionike današnje sjednice, koristim prigodu i javno iza ove govornice, konstatirati jednu vrlo indikativnu činjenicu koja se odnosi na neprimjeren odnos Vijeća ministara i drugih institucija BiH, prema njihovim obvezama u pogledu odgovora na postavljena izaslanička pitanja.

Naime, svjedoci smo prakse po kojoj su izaslanici u vrlo malom broju slučajeva bili u potpunosti zadovoljni datim odgovorima. Uglavnom su odgovori na naša pitanja nepotpuni, nedovoljno precizni i jednostavno rečeno ne zadovoljavajući a na žalost neshvatljivo često ti odgovori nisu davani u Poslovniku utvrđenim rokovima, dakle kasnili su ili su čak izostajali u potpunosti.

Ovakav odnos Vijeća ministara krajnje je ne prihvatljiv i očividno je da apeli koje smo na prethodnim sjednicama davali Doma naroda, nisu urodili plodom. Ako ovaj naš dom želi zaštititi vlastiti dignitet, vrijeme je da se postavi pitanje odgovornosti i povjerenja u ovo Vijeće ministara.

Pitanje odgovornosti spominjao je na prošloj sjednici kolega izaslanik Čengić, ali evidentno nije ozbiljno shvaćen kao što je vjerovatno situacija i danas sa mnom. Zbog toga što ja osobno nisam dobio odgovor na niz pitanja u okviru rokova iz članka 121. stavak 3. Danas koristim svoje pravo da sukladno istom članku stavak 5 i našega Poslovnika zatražim od Kolegija Doma naroda da obvezno uvrsti u dnevni red naredne sjednice Doma naroda dvije slijedeće točke.

Prvo, plan rasporeda sjedišta institucija BiH i drugo, istina o sudbini 46-ro djece, šticehika doma, Dječijeg doma «Ljubica Ivezić» iz Sarajeva, odvedenih 1992.godine u Italiju.

Prvo pitanje, postavio sam na našoj 16.sjednici održanoj 22.prosinca 2003.godine, ali nisam dobio odgovor, pa sam isto ponovio na našoj 18.sjednici održanoj 26. veljače 2004.godine.

Drugo pitanje, postavio sam na našoj 20.sjednici održanoj 6.travnja tekuće godine. Pošto su poslovnički rokovi istekli jer je prošlo 15 plus 10 dana, a odgovori su izostali, tražim od Kolegija Doma naroda da obvezno uvrsti ove točke dnevnog reda na narednoj sjednici Doma naroda i molim da o ovim pitanjima osigura očitovanje mjerodavnih subjekata, pa i nazočnost na samoj sjednici njihovih predstavnika, dakle Vijeća ministara, Predsjedništva, dječijeg doma na Bjelavama, Dječije ambasade Međaši i roditelja djece na koje se odnosi jedno od mojih pitanja.

Ovaj svoj zahtjev dostavljam sukladno Poslovniku Kolegiju u pisanoj formi.  
Hvala.  
MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov. Za riječ se javio gospodin Jukić. Izvolite gospodine Jukiću.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege, predstavnici Vijeća ministara, gosti, novinari, sve vas pozdravljam. Evo moje pitanje upućeno je Vijeću ministara odnosno ovde vidim zamjenika ministra sigurnosti, pa evo pitanje upravo iz te oblasti.

Poznato je da američki stejt dipartment svake godine radi godišnje izvješće. U tom izvješću tretiraju se mnoga pitanja naročito iz oblasti sigurnosti. Već su se pojavili natpisi u novinama o tome da ocjena stanja borbe protiv kriminala organiziranog i terorizma u BiH nije na potrebnoj razini. Dakle, da aktivnosti državnih tijela i drugih tijela zaduženih za ovaj posao, nisu ocjenjeni dobro. Mene zanima, mislim da i nas sve skupa, ali mene jeste, možemo li dobiti ovaj dokument, ovaj dio dokumenta koji se odnosi na ocjenu stanja borbe protiv terorizma u BiH?

Pitanje je vrlo jasno, precizno. Očekujem odgovor, ako ne odmah, onda vrlo skoro, jer zapravo ovo je aktualno, ne bi trebalo duljiti sa odgovorom na ovo pitanje. Zahvaljujem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Jukiću. Dalje se za riječ javio gospodin Hilmo Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodine predsjedavajući, dopredsjedavajući, kolege delegati, gosti iz Vijeća ministara, iz međunarodnih institucija, iz medija, ja imam jedno pitanje koje upućujem Ministarstvu sigurnosti BiH.

Prema informacijama koje su toga dana odaslane putem elektronskih medija, u Stocu je 1.maja skinuta sa jarbola na Starom gradu zastava koja je tu bila nezakonito podignuta kao znamenje. Navodim sad kvalifikacije koje su uz to išle, kao znamenje strane države, paradržavne tvorevine, jedne političke stranke ili jednog od konstitutivnih naroda BiH. Umjesto te zastave podignuta je zastava BiH, a lica koja su to učinila, privedena su od predstavnika oficijelne policije optužena za uznemiravanje građana i širenje netrpeljivosti. Zastava BiH je skinuta i vraćena je paradržavna zastava i taj nezakoniti čin prema pomenutim informacijama obavljen je uz učešće pripadnika SFOR-a.

Nije potrebno naglašavati kako je turobna dramatičnost informacija o prvomajskom događaju u Stocu bila uvećana time što su toga dana bile najviše medijske eksponirane slike podizanja zastava EU i slavlja koja su pratila zvanični ulazak u ovu asocijaciju deset novih zemalja. Emitirajući te slike bosanskohercegovački mediji su

utvrđivali odgovornosti i krivice što je BiH tako daleko od Brisla i po običaju činili su to uglavnom pribjegavajući generalizacijama.

Od Ministarstva sigurnosti BiH tražim oficijelnu obavijest o tome šta se stvarno dogodilo 1.maja u Stocu i odgovor na pitanje što je učinilo izvršavajući svoju obavezu da reagira na događaje kojima se izaziva nesigurnost kod građana. Neovisno o tome, da li se radi o stvarnim ili medijskim proizvedenim događajima. Tekst pisma u skladu sa Poslovníkom dostavljam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Neimarlija. Da li se još neko javlja u vezi ovih delegatskih pitanja?

Dakle niko više. Da zaključim ovu tačku dnevnog reda i prelazimo na drugu tačku dnevnog reda,

**Ad.2. Izvještaj zajedničke koje se zove Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje Sporazuma o identičnom tekstu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zastavi BiH**

Predsjednik komisije. Gospodin Nade Radović

NADE RADOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, cijenjene kolege, cijenjeni članovi Ministarskog savjeta, dame i gospodo, dozvolite mi da u ime izvjestioca Zajedničke komisije Parlamentarne skupštine BiH oba doma, o postizanju Sporazuma o istovjetnom tekstu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zastavi BiH. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH na svojoj 32.sjednici, održanoj 31.marta 2004.godine, usvojio je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zastavi BiH, čiji je predlagač Savjet ministara BiH i usvojen je u predloženom tekstu bez amandmana. Dom naroda Parlamentarne skupštine na svojoj 20.sjednici, održanoj 20.aprila 2004.godine, usvojio je također Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zastavi BiH, čiji je predlagač Savjet ministara BiH sa jednim amandmanom.

Imajući u vidu da Prijedlog zakona nije u oba doma usvojen u istovjetnom tekstu, Zajednička komisija je razmotrila amandman koji je predmet usaglašavanja i usaglasila je sa usvajanjem amandmana koji je usvojio Dom naroda u tekstu u kojem smo ga mi usvojili, da ne čitam pošto je to naš prijedlog. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Radoviću. Dakle svi imate izvještaj. Predstavnički dom je usvojio Izvještaj Zajedničke komisije i ja sad stavljam na glasanje i u svajanja Izvještaja također Zajedničke komisije.

Ko je da prihvatimo izvještaj, ko je za? Hvala lijepo.  
Jednoglasni smo.

Ja tebe Hilmo podrazumjevam. Treća tačka dnevnog reda,

**Ad.3. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi po članu 100. Poslovnika Doma naroda.**

Ovde smo imali ovaj, primjedbu kolege Milojevića da se to malo je li sačeka, da vidimo šta će uraditi Predstavnički dom, pa da onda o tome razgovaramo. Ja imam, ja ću biti malo slobodniji ovog puta. Ja znam da su predstavnici srpskog naroda imali primjedbu, ne samo da se on pomjeri sa dnevnog reda, nego jednostavno i jednu suštinsku primejdbu. Ja bih te molio da izađeš da ubrzamo proces.

Okej, dobro dakle idemo na to da ovu tačku dnevnog reda ostavimo, pa ćemo preći odmah na četvrtu tačku dnevnog reda, molim,

**Ad.4. Prijedlog zakona o policijskim službenicima BiH**

Dobili ste Izvještaj Zajedničke komisije. Komisija je prihvatila deset amandmana koji su postali sastavni dio teksta zakona. Predstavnički dom je usvojio zakon sa deset amandmana. Dakle u drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasa za zakon.

Izvolite, imate amandman gospodina Tomislava Limova. Molim, izvoli pročitaj te amandmane.

JADRANKO TOMIĆ

Amandmani sukladno članku .. podnijeli su gospodin Tomislav Limov i gospodin Šiljegović. Amandmani su složeni odnosno na članke slijedeće vrste članaka i sada prvi amandman je gospodina Tomislava Limova. U članku 2. iza stavka 1 dodaju se nova točka 5. koja glasi – odredbe ovog zakona primjenjuju se i na administrativne policijske službenike čiji su poslovi i zadaci i odgovornosti izravno povezani za vršenje policijskih poslova i zadataka a koje ..... policijske ovlasti. To je prvi. Mijenjaju policijske ovlasti.

MUSTAFA PAMUK

Mijenjaju policijske ovlasti, to je amandman gospodina Tomislava Limova i imamo li diskusija gospodine Limov je li vi ostajete pri svom amandmanu? Izvolite

TOMISLAV LIMOV

Hvala gospodine predsjedatelju. Ja sam naravno, imajući na umu, činjenicu da nisam imao mogućnost u normalnoj, redovitoj proceduri, braniti svoje amandmane na komisiji, mislio da ću dobiti priliku da kažem nešto šire vezano za ove amandmane, međutim ako ste se opredjelili za ovo, može ja želim reći da izostavljanjem tzv.

administrativnih policijskih službenika, dolazimo u situaciju da ćemo te službenike tretirati po Zakonu o državnoj upravi. Dakle, oni neće imati odgovarajuće beneficije. Radi se o službenicima bez čijeg rada nema uspješnog rada i aktivnosti policije. Radi se dakle o krim tehnici, o policijskom vještačenju ili ekspertizi, obrazovanju, edukaciji, policijskom treningu i stručnom osposobljavanju.

Ja dakle, smatram da je potrebno pronaći način da se na odgovarajući način tretiraju i ovi službenici, jer ako ostane ovako, imaćemo jednu rekao bih negativnu kadrovsku selekciju ili drugim riječima najposobniji kadrovi praktično neće imati interes ovdje raditi.

Kad sam već ovde reći ću i za amandmane vezane za Helikoptersku jedinicu. Tri amandmana sam predložio. Prvi se odnosi na činovanje, drugi se odnosi na beneficije. Mislim na plaću i beneficirani radni staž. I treći amandman se odnosi na prava da se letačkom osoblju snose troškovi licence, odnosno ljekarskih pregleda. S obzirom da je komisija prihvatila samo ovaj treći, a imajući na umu da izostavljanjem ovih praktično nećemo imati ovu jedinicu, što se mene osobno tiče, ovaj, zaista vidim ovde problem i biće nam vrlo teško i inače u implementiranju ovog zakona implementirati ga na kvalitetan način a to je da zadržimo najposobnije kadrove.

Evo, cijenim s obzirom da ima obrazloženje u svako od amandmana, da je zastupnicima to dovoljno za odlučivanje. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Evo čuli smo amandmane gospodina Limova. Ovde je gospodin, zamjenik ministra Mektić, pa će nam on iznijeti u ime Vijeća ministara i ministarstva neke stavove.

DRAGAN MEKTIĆ

Poštovano predsjedništvo, uvaženi delegati, ja bih u ime predlagača ovog zakona želio da se izjasnim po predlogu ovih amandmana gospodina Tomislava Limova.

Naime, dogodilo se je tako kako se je dogodilo u toj tehničkoj proceduri da ovi amandmani nisu bili razmatrani u jednoj kako bih ja to rekao sada, ovaj, u jednoj utvrđenoj proceduri, jer navodno nisu bili tada na komisiji kad se raspravljalo, kad se raspravljalo o tim amandmanima gdje se izmeđuostalog o svakom amandmanu izjašnjavao i predlagač zakona. Ja zato želim da o ovim amandmanima gospodina Limova iznesem mišljenje predlagača.

Naime, mi kao predlagač ovog zakona prije svega kao Ministarstvo bezbjednosti i Savjet ministara a prije toga želio bih da kažem da ovaj zakon draft ovog zakona utvrđivan u jednoj zaista specifičnoj radnoj grupi, milim specifičnoj po samoj vrsti i strukturi njenih članova, posebno kad kažem da se radilo o najodgovornijim policijskim službenicima iz svih agencija u BiH koji su učestvovali inače u izradi seta ovog zakona,

koji trebaju da reformišu policijske snage, odnosno strukture u BiH. Dakle, od samog državnog nivoa predstavnika SIP-e državne granične službe, ovog ministarstva, entitetskih ministarstava i kantonalnih ministarstava. Dakle radilo se o jednoj zaista radnoj grupi koja je na najadekvatniji način mogla da dođe pretpostavljam do najkvalitetnijih rešenja.

Kad je u pitanju ovaj amandman, kojim se želi u članu 2. dodati da se odredbe ovog zakona primjenjuju i na administrativne policijske službenike, čiji su poslovi i zadaci i odgovornosti izravno povezane sa vršenjem policijskih poslova i zadataka, ali koji nemaju policijske ovlasti, mi smo kao predlagači mišljenja da ne bi trebalo. Tako da stoji obzirom da se nepotrebno, nepotrebno daju policijska ovlaštenja a samim tim i sve beneficije koje prate policijska ovlaštenja po osnovu ovog zakona, što znatno uvećava troškove ukupno na sprovođenju ovog zakona, jer se daju policijska ovlaštenja zaista ljudima ili zaposlenicima, radnicima koji u praksi uopšte nikad neće primjeniti policijska ovlaštenja. Radi se recimo o predavačima na Policijskoj akademiji, ili radi se o zaposlenicima koji rade u centrima za kriminalističko vještačenje a sama policijska ovlaštenja i beneficije koje proizilaze iz policijskih ovlaštenja, to su prije svega hajde da kažem ovlaštenja koja mogu primjenjivati po osnovu ovog zakona ali ne znam privođenje, utvrđivanje identiteta itd. što oni u praksi nikad neće učiniti, a samim tim beneficije dobijaju, uvećani staž, beneficirani radni staž pa po osnovu toga plate itd. a ustvari ne rade taj posao koji je najdirektnije skopčan sa policijskim ovlaštenjima. Oni na određen način jesu u određenim procedurama u funkciji policijskih službenika i samih policijskih ovlaštenja ali ne rade direktno na sprovođenju policijskih ovlaštenja, s toga ih ne bi trebalo po našem mišljenju tretirati kao u ovom zakonu kao policijske službenike. Samim tim mi možemo onda sad postavlja se i diskutabilno je da li samo ograničiti na ove ili proširiti na još neke koji su u funkciji policijskih službenika, što vode važne evidencije administrativne itd. u policijskim stanicama i agencijama i to.

Evo, ja sam mišljenja da što se tiče ovog da bi nepotrebno stvarali troškove a samim tim nepotrebno i povećavali ukupan broj policijskih službenika i posebno davali policijska ovlaštenja jednoj grupi zaposlenika koji su neposredno uz policiju ali nikad u praksi neće doći u situaciju da primjenjuju ta policijska ovlaštenja. Ne znam, to je mišljenje predlagača, obzirom na ovaj amandman. Sad, da li ima potrebe da se izjašnjavamo o svim ovim amandmanima

MUSTAFA PAMUK

Ne, prvo sve ćemo jedan po jedan

DRAGAN MEKTIĆ

Što se tiče ovih helikopterskih jedinica itd.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo čuli smo gospodina Mektića koji je povukao jednu u ime je li, u ime Vijeća ministara povukao jednu razliku između policajaca operativaca i dijela

logističke službe, ja mislim u tim policijskim institucijama i čuli smo šta on u ime predlagača kaže.

Ja evo, gospodin Čengić se javlja za riječ.

HASAN ČENGIĆ

Koristim priliku da pozdravim Kolegij Doma, predsjedavajućeg, uvažene kolege, članove Vijeća ministara, predstavnike međunarodnih institucija i sve prisutne i da kažem da mi je jako drago da je u izradi ovoga zakona, da su bili angažirani kako je gospodin Mektić rekao najodgovorniji policijski službenici. Dakle, drugim riječima ljudi koji imaju određeno iskustvo i koji to znaju.

Ja hoću kazati ovode da je za mene gospodin Limov jedan od rijetkih ljudi koji ima izvanredno policijsko iskustvo i koji jako dobro zna o čemu govori i njegovo razumjevanje ovog problema je za mene važno iz slijedećeg razloga. Kao visoki odnosno najviši rukovodilac jednog Ministarstva unutrašnjih poslova u entitetu on ima izvanredan uvid u to na koji način funkcionira ministarstvo i koji su problemi i odnosi oko toga da se prvo motiviraju ljudi koji rade, a drugo što je važnije od toga da se uopće mogu dobiti kvalitetni stručnjaci na određenim poslovima. Nema nikakve dileme, da je posao onih ljudi koji imaju policijska ovlaštenja važan, on je u nekim slučajevima i rizičan za njih osobno, on je važan za uspjeh njihovoga posla ali isto tako je jasno da u vremenu u kome živimo sofisticiranost s kojom se susrećemo, izvršavanja krivičnih djela, je ono što je zapravo nešto što ili čini policiju još efikasnijom ili manje efikasnom. Naravno da je jako važno da ljudi koji rade taj posao, da ljudi koji su uključeni u istrage nakon nekih događaja, prije svega mislim na one koji rade u krim službama moraju biti visoko obučeni, visoko sposobljeni profesionalni ljudi koji faktički stalno rade na svom usavršavanju. Ne mogu to biti ljudi koji su nekada završili fakultet, nešto naučili od tehnika i zadovoljili se. Tehnike se mijenjaju, unapreduju pojavljuju se nova sredstva i oni moraju to pratiti. Kako ćete vi motivirati nekoga da on to prati, kako ćete motivirati nekoga da se stalno usavršava ako on nema osjećaj da je dovoljno nagrađen za svoj rad.

Iz tog razloga, uvažavajući obje strane ovih argumenata, za mene nije najvažnije da li neko od ovih ljudi koji sada nisu pradiđeni a na koje bi se odnosio amandman gospodina Limova, da li oni imaju beneficirani radni staž. Njima je to jako važno, ali za mene to nije presudno. Ja bih htio da budem siguran prije nego što dadnem svoj glas za bilo koju opciju, da su ljudi koji rade danas, i koji će sutra raditi na tim mjestima, npr. konkretno dakle u krim službama, su nagrađeni finansijski adekvatno. Dakle, da oni imaju adekvatnu finansijsku nagradu, da su time motivirani.

Ja bih još jedanput htio da razumijem, da li bi amandman gospodina Limova omogućio za njih određenu kvalitetniju finansijsku nagradu za njihov angažman? Dakle, bilo koju naknadu ili u višoj, većoj plati ili u nekim dodatnim primanjima itd. dakle, to je ono što je za mene, odnosno za mene je važno, odnosno hoću da razumijem ili bih volio da čujem od strane predlagača, tj. Vijeća ministara da mi kaže koji su to motivi kojima ljudi koji rade ovaj posao bi mogli biti motivirani da rade, da uče, da se specijaliziraju i da

ostanu na tom poslu. Ja ovo ne govorim napamet. Ja sam bio u situaciji čovjeka koji je odlučivao o određenim stvarima u jednom od ministarstava, kad je u roku od 6 mjeseci faktički sve što je imalo alternativu i što je nešto znalo o struci, izašlo iz ministarstva zato što su dobili bolje plaće na drugim mjestima. I ministarstvo je ostalo na onima koji su, koji jednostavno nisu imali kuda otići. Na žalost njihovo znanje, njihova stručnost, njihova osposobljenost je bila daleko niža od njihovih kolega koji su formalno imali ista zvanja, a koji su napustili ministarstvo jer su dobili na drugom mjestu bolju plaću. Koji je to put, kojim mislimo zadržati i privući kvalitetne kadrove u Ministarstvu unutarnjih poslova, odnosno u službama koje se bave ovim poslovima a koji nemaju ovlasti policajaca.

Ja bih vas zamolio da nam to još jedanput objasnite vrlo precizno kako bi smo mogli donijeti odluku. Moj je interes samo jedan, ove institucije moraju imati visokoprofesionalne sposobne ljude koji će trajno se usavršavati, kojiće trajno pratiti ono što se događa i koji neće za 100 maraka bolje plaćeni na drugom mjestu, ostaviti taj posao sa svojim iskustvom od 5,10 ili 15 godina i ostaviti nas na tom radnom mjestu sa nekim ko će tek počinjati. To je ono što je moja dilema. Ovo drugo je sve poslije toga. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Čengiću. Gospodin Mektić.

DRAGAN MEKTIĆ

Vidite, naime ovim usvajanjem ovog amandmana i svrstavanjem ovih zaposlenika u policijske službenike, neće se postići ovaj efekat. Pitanje eventualnog vještaka u jednoj policijskoj agenciji je stvar Pravilnika o platama, nagrađivanja itd. koji se može naći na načinu da se on adekvatno plati, ali on suština je u tome ako jednom recimo profesoru na Policijskoj akademiji i koji vrši neku vrst drugog policijskog treninga, edukacije i damo policijska ovlaštenja onda to znači da on utvrđuje.....ima ovlaštenje da utvrđuje identitet stvar...i osoba, obavlja razgovore, privodi, vrši potragu za osobama i stvarima, privremeno ograničava slobode kretanja, izdaje upozorenja, naredbe, privremeno oduzima predmete, ima pravo na korištenje tuđih i komunikacijskih sredstava, snimanje na javnim mjestima, upotrebu fizičke snage, gumene palice, vatrenog oružja, obrada podataka, ovđenje evidencija itd. a to nema potrebe jednu takvu vrstu ovlaštenja da dajemo zaposlenicima koji vrše vještačenje, koji rade na poslovima obrazovanja, edukacije, treninga i stručnog osposobljavanja. A stvar, da mi dobrog stručnjaka, vještaka za ekspertizu i za vještačenje dovedemo isključivo stvar da se nađe način Pravilnikom o platama, plati adekvatno, dobro i onda je to je jedini način hoće li on tu biti, neće, hoće li ostati. Mislim, koncentrisali smo se ovim zakonom da policijska ovlaštenja ostaju i daju se isključivo u okviru agencija za provođenje zakona, policijskih agencija. A ovim, bi mi proširili da policijska ovlaštenja praktično može imati ne znam ko, da sad ne govorim sve u okviru policijskih ovih agencija, a mislim da je to nepotrebno. Ako se misli da se eksperti ovih adekvatno, da se nađu i zadrže u ovim agencijama, njih treba platiti ali tu nije stvar policijskih ovlaštenja. Evo to je.

## MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Mektiću. Ima li još neko da se javlja za riječ, vezano za raspravu o ovom amandmanu? Dakle, mislim da smo ovdje iscrpili diskusiju.

Ja ću sad staviti na glasanje amandman gospodina Limova i kolege molim da se izjasne.

Ko je za amandman gospodina Limova? Hvala lijepo. – 5 za,

Ko je suzdržan?

Ko je protiv?

- 1 je suzdržan, - 8 protiv.

Dakle, amandman gospodina Limova nije prošao.

Imam ovaj amandman, prvi amandman gospodina Limova. Gospodin Limov je imao i amandman II koji kaže, u članu 10. stava 1 iza take 5 dolazi novi član 6. molim, nova tačka 6. koja glasi, privremeno lišavanje slobode.

Ima li potrebe da se diskutuje o ovom amandmanu? Gospodine Limov, sve je jasno. Gospodine Mektiću kao predlagač, ja vas molim

## DRAGAN MEKTIĆ

Meni je stvarno žao što na ovakav način sad raspravljamo o amandmanima. Mi smo imali daleko lakši jedan način na koji smo raspravljali u okviru komisije i gdje smo iznosili argumente za i protiv ali ovde je procedura evo takva da se. Ja se bojim da kod ovog amandmana, ne da se bojim nego sam uvjeren, ulazimo Zakonom o policijskim službenicima u jednu materiju koja je regulisana isključivo Zakonom o krivičnom postupku.

Pazite, ovde se u članu 10. Zakona o policijskim službenicima propisuju policijska ovlaštenja i koja su isključivo propisana samo ovim zakonom. Pazite, privremeno lišavanje slobode, način lišavanja slobode i uslovi kad se može lišiti slobode iz propisanih ZKP-om BiH i nemoguće je praktično da se Zakonom o policijskim službenicima uređuje materija koja je propisana Zakonom o krivičnom postupku. Zato, ja mislim da ne znam evo gospodin Limov da smo imali priliku da sjednemo, da razgovaramo o mojim amandmanima, ali mislim da je privremeno lišavanje slobode institut koji je utvrđen isključivo Zakonom o krivičnom postupku i a ovde su data ovim zakonom propisana ona policijska ovlaštenja koja ustvari su neophodna za vršenje policijskih poslova, ali nisu propisani ZKP-om. I mislim, da bi napravili jednu onda stvar, da bi pobrkali ZKP i Zakon o policijskim službenicima i onda definitivno bi se to moralo rješavati na nekom drugom mjestu, ne bi moglo to da ostane na takav način regulisano i mislim da nije prihvatljiv ovaj amandman.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Mektiću. Momenat jedan, ovaj, ja vama evo obzirom da vjerovatno niste bili na posljednjoj sjednici, dugujem jedno objašnjenje. Gospodin Limov je bio uskraćen za mogućnost da se na sjednici komisije raspravlja o njegovim amandmanima i mi smo ovdje se na sjednici dogovorili da gospodinu Limovu damo mogućnost da ne uskratimo njegova prava, da mu damo mogućnost da na sjednici diskutujemo i o njegovim amandmanima i to je to.

Prema tome, evo mi mislimo da je to dobro. Izvolite gospodine Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala gospodine predsjedatelju. Ovaj, uvažavajući ovo šta je uvaženi doministar rekao, ja povlačim ovaj amandman, da pojednostavimo stvari.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Dakle gospodin Limov je uvažio ovdje stav kolege Mektića.

Sad smo na ovom amandmanu broj III....stav 1 u tački 2 iza riječi potraga, tačka zarez se briše i dodaju riječi – putem tjeralice lokalne, centralne, međunarodne. Gospodine Mektić,

DRAGAN MEKTIĆ

Po članu 16. stav 1 tačka 2 iza riječi – potraga, dodati riječi – putem tjeralice, lokalne, centralne, međunarodne, ja znam za ovu situaciju koju ste vi gospodine predsjedavajući rekli. Ali ja sam samo zato rekao da bi bilo daleko lakše da smo imali priliku ali evo vidite. Po meni, ovaj amandman putem tjeralice i potjernice, ograničava jedan širi pojam potrage. Kad postoji potjernica, ona znači može biti ovaj, izdata od suda za određenim licima, može i organ unutrašnjih poslova ili agencija ali postoje, to bi ograničavalo u tom smislu da policijske agencije, mogu privesti određena lica za koji postoji jedne šire indicije, ali ne tolike osnovane indicije ali ne indicije tolike snage, da za nju može biti izdata potjernica. Ne znam da li me razumijete. Znači mogu postojati indicije osnovane koje ima policijska agencija ali nije raspisana potjernica, znači postoji operativni podaci da je lice na ovaj ili na onaj način umješano u određene inkrimisane radnje, odnosno inkriminacije i organ unutrašnjih poslova ovoga privede, provjeri osnovanost takvih jednih indicija i to bude onda provjera, ...privođenje bez da je raspisana tjeratica odnosno potjernica.

Zato bih ja molio da ostane i da se ostavi jedna šira mogućnost agencijama za sprovođenje zakona tamo gdje postoje osnovane indicije da oni interno između, interno raspišu operativnu potragu i mogu privesti takva lica.

MUSTAFA PAMUK

To je treće

DRAGAN MEKTIĆ

Dva, dva od strane predlagača nije. Ali ja želim evo da kažem ako mi ne prihvatamo amandman, ....zašto ne prihvatamo zaista da kažemo argumente da to ne bude da mi ni zbog ovog, ni zbog onog to nećemo, to su argumenti na osnovu kojeg mi mislimo da ga ne bi trebalo prihvatiti i mislim da bi to sužilo mogućnost policijskih agencija oko ovaj, privođenja lica za određene...

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo čuli smo gospodina Mektića. Ne znam ima li potrebe gospodine Limov. Gospodin Limov neće odustati, onda sam ja obavezan da stavim na glasanje amandman gospodina Limova, amandman III gospodina Limova. Čuli ste kako glasi. Nema potrebe da ga ponovo čitam.

Ko je za to, da se usvoji amandman gospodina Limova?

Ko je za? Hvala lijepo.

Ko je suzdržan?

Ko je protiv?

Dakle, za su bila koliko, dakle – 4 za, - 3 suzdržana, - 8 protiv.

Konstatujemo da amandman gospodina Limova nije dobio većinu, dakle nije prošao.

Imamo amandman IV od gospodina Tomislava Limova, koji glasi, u članu 16. stav 1 iza tačke 2 dolazi nova tačka 3 koja glasi – ukoliko se kod nje nalaze predmeti od značaja za dokazivanje kaznenog djela, i koje ta osoba može uništiti ili sakriti, dakle to bi bio amandman broj IV. Ja molim predlagača, gospodina Mektića. Izvinite što to, ja mislim da je

DRAGAN MEKTIĆ

Meni to ne smeta ako ja nisam dosadan vama. Dobro, hvala. Vidite, po nama kao predlagaču, kada je u pitanju ovaj amandman, radi se o praktično istom slučaju kao i u ovom drugom amandmanu oko privremenog lišavanja slobode gdje smo htjeli staviti kao ovlaštenje. Vidite, isto kao što je to regulisano Zakonom o krivičnom postupku, lišenje slobode Zakonom o krivičnom postupku je i regulisano privremeno oduzimanje stvari propisano. Da li će policijski službenik u tom momentu i na koji način oduzeti određeni predmet, koji može poslužiti za dokazivanje krivičnog djela, to je propisano ZKP-om i opet bi došli u situaciju praktično da jednu te istu materiju djelimično normirali iz ZKP-om i Zakonom o policijskim službenicima. Normalno je da je ZKP hajde, kako bih ja rekao jači zakon, ako mogu tako da kažem, da on na određen način ne da derogira ovaj zakon, ali je to jedna materija koja je propisana u jednom dokaznom smislu, šta nešta može poslužiti kao predmet koji će poslužiti kao dokaz ili neće, u odnosu na ovaj zakon.

Mislim da je regulisna ova materija isto kao privremeno lišavanje slobode Zakonom o krivičnom postupku i da ne bi trebalo ova materija da se nalazi i da bude obuhvaćena ovim Zakonom o policijskim službenicima zbog toga predlagač smatra da nije mu prihvatljiv ovaj amandman.

MUSTAFA PAMUK

Evo gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Sasvim je logično da će predlagatelj insistirati na svojim rješenjima. Ja moram reći da sam nakon sjednice imao razgovore u OHR-u oko ovoga i ovo je jedan od onih amandmana oko kojeg smo se dogovorili da ostane kod njega. Radi se dakle o tome, da bez pisanog naloga mjerodavnog tijela, policijski službenik može u službene prostorije policijskog tijela privesti osobu, pa su nabrojani slučajevi i ukoliko se kod nje nalaze predmeti od značaja za dokazivanje kaznenog djela, i koje ta osoba može uništiti ili sakriti, dakle mi dajemo ovlast policijskom službeniku bez pisanog naloga i to nema u ZKP-u. Dakle, policijski službenik na temelju ovoga, može privesti tu osobu.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov. Čuli smo i čuli smo ovo pro i kontra, hajde ovaj ima li još neko ko bi htio govoriti o ovom? Evo gospodin Genjac,

HALID GENJAC

Poštovani, ja mislim da ovde treba ustanoviti zaista, imamo dvije tvrdnje, da je ovo regulisano Zakonom o krivičnom postupku i da nije regulisano ovo Zakonom o krivičnom postupku, pred naše izlaganje, ja zaista ne znam kako je to u Zakonu o krivičnom postupku i šta u slučajevima kad se kod osobe nalazi predmet od značaja za dokazivanje kaznenog djela i koje ta osoba može uništiti ili sakriti, da li je to propisano Zakonom o krivičnom postupku ili nije. Ja zaista ovaj, mislim zaista izuzetno cijenim i uvažavam ovaj napor ministra koji je zaista i na komisiji dao ogroman doprinos da se ovaj zakon razumije u kvalitetnoj formi usvoji i ovo zalaganje na dnašnjoj sjednici da nam pojasni i zato bih molio da se ova stvar razjasni, ipak prije našeg izjašnjavanja.

MUSTAFA PAMUK

Šta, jasno, imaš namjeru da nam objasniš. Dobro, hvala. Pa evo jato uvažavam, momenat ali gospodin Genjac je imao stav jedan da smo, gospodine Mektiću, ja vas molim izvolite.

DRAGAN MEKTIĆ

Ako mogu samo evo dvije rečenice da dam. Član 64. ZKP-a propisuje tačan način na koji se vrši privremeno oduzimanje predmeta. I stoji tamo da policijski službenici

mogu oduzimati privremeno predmete sa nalogom i bez naloga tužioca. Ne možemo, niti imam potrebe eksplicitno ovde navoditi da će se lice privoditi bez naloga u svakom slučaju kad ima kod sebe predmete. To je stvar policiskog službenika, može mu to oduzeti u njegovoj kući prilikom pretresa, može mu oduzeti na radnom mjestu i izdati mu u skladu sa ZKP-om potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta i mislim da onda nema potrebe da stoji eksplicitno naznačeno ovde da će se u slučaju da postoje predmeti privremeno privoditi, postojala mogućnost zloupotreba i kad treba i kad ne treba zakon ZKP je smatrao obradio je tu problematiku oduzimanja predmeta onoliko koliko je on smatrao da je potrebno da se obradi oduzimanje predmeta od osobe.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo Gospodine Mektiću. Evo ja ću obzirom da smo iscrpili diskusiju, ja ću dati na glasanje amandman broj IV gospodina Tomislava Limova

Ko je za amandman Tomislava Limova? Dakle – 4

Ko je suzdržan? – 2

Ko je protiv? – 8

Dakle, 4 su za, 2 suzdržana, 8 protiv. Hvala vam lijepo.

Amandman broj V gospodina Tomislava Limova. U članu 27. koji glasi, u članu 27. stav 2 iza riječi zaustavljanje dolazi riječi – osoba i a dalji tekst ostaje isti. Ovde je vjerovatno neka tehnička greška. Ja molim gospodina Mektića ukoliko ove dvijeriječi mijenjaju ovaj zakon,

DRAGAN MEKTIĆ

E ovako, ovdje stoji ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom sredstva pisile kao što su fizička sila uključujući borilačke vještine, palica, sredstva za vezivanje i uređaj za prisilno zaustavljanje vozila, a ovde onda bi trebalo i osoba. Mislim prihvatljivo, mi možemo prihvatiti ali ne vidim da ima uređaj za prisilno zaustavljanje vozila i osoba. Mislim da, nije ne, ne imaju uređaji za prisilno zaustavljanje vozila, to su ovaj, ali evo logično je da i kod svakog ovog ovlaštenja mora zaustaviti on osobu,

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Mektiću. Stavljam na glasanje amandman gospodina Limova.

Ko je za? Hvala lijepo.

Dakle, i Brka je za, 2 suzdržana. Hvala lijepo.

Dakle, amandman broj V gospodina Tomislava Limova je usvojen.

Gospodine Limov,

TOMISALV LIMOV

Od ovog amandmana odustajem, od ovog slijedećeg dakle šestog, vezano za Evropsku policiju, pošto mandat Evropske policije AIPTF-a nije isti, prema tome,

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa gospodine Limov. Idemo dalje, dakle odmah ćemo govoriti o amandmanu VII gospodina Limova jer o ovom amandmanu VI je odustao.

TOMISLAV LIMOV

Ovaj amandman je prihvatila Komisija za obranu i sigurnost, prema tome on je postao sastavni dio teksta, nema potrebe voditi raspravu o njemu.

Sledeći je osmi amandman, vezan za činove pripadnika Helikopterske jedinice, sve je ovde jasno. Mislim da ne treba posebno

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja bih volio i želio čuti, ovaj sedmi amandman, šta je bilo, šta kažeš ti? On je dakle usv...on je dakle već riješen u zakonu je li tako kroz neki drugi amandman. Molim vas da ja, kroz neki drugi amandman, on je našao mjesto. Tvoja ideja je dakle našla mjesto u zakonu u zakonskom rješenju.

Osmi amandman gospodine Limov? Ostaje. Otaje gospodin Limov pri osmom amandmanu. To je ovaj, jeste koji govori o helikopterskim jedinicama, činovanjima pardon. Ja bih molio da čujemo i vas.

DRAGAN MEKTIĆ

Ako mi dozvolite samo da se, da reknem jednu rečenicu o ovom amandmanu broj VII u članu 55. stav 1 koliko sam ja razumio gospodine Limov, ne znam jesam li ja upravu da je u okviru ove komisije usvojen jedan dio ovog vašeg amandmana u kome stoji i ovo odabrani kandidati pohađaju osnovnu obuku kao kadeti u policijskim akademijama i mislim da je u tom... da, onda u redu. Eh, sad ako ja mogu da kažem, što se tiče amandmana broj 8 ili svih ovih amandmana, koji se tiču, na određen način helikopterske jedinice, ili helikopterskih jedinica pa da ne bih se ja vriše vraćao, mi smo raspravljali u okviru još komisijskoj fazi, evo zna gospodin Spasojević i Šiljegović i koji su bili o ovom prijedlogu, jer je to na sličan ili isti prijedlog i prijedlog gospodina Joze Križanovića i onda smo ovako konstatovali u okviru te komisije, da nema potrebe da u zakonu formulišemo niti helikoptersku jedinicu niti bilo koje odredbe, vezane za helikoptersku jedinicu, već da to bude stvar unutrašnje organizacije i potrebe samih agencija, pa smo rekli ako SIP-a ima jedinicu za podršku, onda će ona u okviru te jedinice imati pripadnike policije, koji će biti obučeni za posebno opasna hapšenja i rješavanje kriznih situacija, recimo situacije, recimo situacije talaca, pa će imati jedinicu

koja će biti osposobljena da rješava recimo otmice aviona i situacije krize talaca u avionima.

Isto tako, ako ocijeni za potrebu da joj treba ronilačka jedinica, ona će oformiti jedinicu od 15 ljudi kao ronilačku jedinicu, pripremiti je kao ronilačku jedinicu i ona će baviti se tim poslovima.

Ako joj treba jedinica, koja će se baviti gorskim, ne znam ni ja problematikom policijskom, onda će formirati i onda smo rekli, bar u okviru te komisije da to bude stvar unutrašnje organizacije i same Agencije, koje će u okviru svoje agencije specijalizovane jedinice za podršku osnivati u okviru te agencije, da sad ne izdvajamo posebno helikoptersku, a neku drugu možda za kojom isto tako će postojati potreba, sigurno da će postojati potreba, da ne pominjemo u ovom zakonu. Ukupno za sve ove amandmane koji se tiču helikopterskih jedinica i vezano za helikoptersku jedinicu, nisu prihvatljivi iz ovih argumenata i razloga o kojima ja sad govorim, jer su bili predmet rasprave na komisiji. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Mektiću. Čuli smo objašnjenja gospodina Mektića. Evo, gospodine Limov, ima li potrebe a vas čujemo?

TOMISLAV LIMOV

Pa sasvim je jasan motiv, cijenim da treba posebno regulirati zbog posebnih uvjeta djelovanja ove jedinice. Međutim, imajući na umu da je uvaženi zamjenik ministra rekao da treba praktično odbaciti sve ove amandmane, a s obzirom da je jedan od njih prošao, ne znam kakav je njegov stav oko ovog koji je prošao, a odnosi se na ove ljekarske pregledle. Komisija je taj dio, vezan za helikoptersku jedinicu prihvatila.

MUSTAFA PAMUK

Koji je to?

TOMISLAV LIMOV

To je amandman moj 11 članak 93. točka e), nije prošao, dakle, koji se odnosi na produženje zrakoplovne licence.

MUSTAFA PAMUK

Gospodine Čengiću, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Ja se stvarno izvinjavam i ne bih htio praviti problem ni jednoj strani. Uvažavam ovaj, dakle, principijelni pristup ili bolje rečeno logiku, kojom se pristupa. Ako ima jedna, druga i treća jedinica, neko ko je nadležan će odlučivati o formiranju.

Ja bih, ipak, upozorio da postoji jedna, ne baš banalna razlika između službe za gorsko spasavanje, između ronilaca, između ekipe koja treba da se obučava za borbu protiv držanja talaca itd. i između helikopterske jedinice. Razlika je izuzetno velika. A, ona je prije svega, dakle, u onome koliko to ta priča košta. Jer, nabaviti helikopter, osposobiti pilota, održavati njegovu sposobnost i kondiciju itd. je nešto što je neuporedivo skuplje od svega ovoga drugog. Ja ne kažem da je više važno, ali je neuporedivo skuplje. Dakle, apsolutno jedan helikopter je skuplji od ne znam koje druge ove službe sa svom njenom opremom, a pogotovo ako je još riječ o jedinici.

S druge strane, jedna vrsta poticaja, tj. jedna vrsta interesa i vezanja ljudi koji bi bili angažirani u helikopterskoj jedinici, sigurno je potrebna. Koja su to rješenja, kojima se to omogućava, ja ne znam, ali mislim da u tom dijelu postoji značajna razlika između pripadnika helikopterske jedinice i bilo koje ove druge jedinice.

Dakle, od, nije to klasično kurs, to je obuka, pa onda držanje obuke, pa onda objavljivanje licence, pa kondicija, pa stanje itd. sve su to dodatni elementi koji su jako važni, jako ozbiljni i mislim da bi bilo dobro da vidimo jesu li ovi amandmani gospodina Limova rješenje, koje može potaći kvalitetniji, efikasniji rad i funkcioniranje helikopterske jedinice, a mislim da se slažemo u jednom. Da sasvim sigurno ovakvim službama jeste potrebna helikopterska jedinica. Dakle, sasvim sigurno jeste sada i ubuduće pogotovo. Zato bih zamolio gospodina Limova da nam još jednom malo opširnije kaže njegove razloge i motive kojima se vodio i zašto on misli da njegovi amandmani rješavaju ono što predloženi tekst zakona ne.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Gospodin Limov je požurio da nam objasni.

TOMISLAV LIMOV

Ma nisam požurio, nego sam u međuvremenu konsultirao izvješće, koje, do duše nije potpisao gospodin Spasojević, a piše njegovo ime i ovdje peti amandan koji su oni prihvatili jasno kaže da je ovo što sam ja rekao točno.

Prema tome, moji razlozi su što sam siguran da, ukoliko ne dam odgovarajuće beneficije ljudima iz helikopterske jedinice, mi nećemo imati tu jedinicu. Prijedlog moj je jasan da ih se čini i da na bazi čina oni dobijaju određene beneficije. Beneficije se svode 55% povećanje plaće u onosu na druge državne službenike, što je standard i godina i po dana radnog staža. To je suština ovih amandmana, na bazi toga, ako nekome date, ako ga ne tretirate kao po ovom zakonu i ne date mu odgovarajuće beneficije, pa nećemo imati ljude, to je, dakle, motiv. Evo, gospodine Spasojeviću, ja bih vas molio da nema dileme ovdje, da olakšamo, ja sam tražio od gospodina Mektića, ja imam ovdje izvješće, evo ga i vama, dakle, da, ipak, ovo razjasnimo.

Što se mene osobno tiče, ako ne ide ovo prethodno, nemam ništa protiv, evo neka komisija izjasni se, odustanite i od ovoga. Nema problema.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Mi ne odustajemo. Mi glasamo. A, ti odustaješ. Gospodion Spasojević, je li to replika ili diskusija?

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, dragi gosti,  
Ja želim da kažem da što se tiče ove helikopterske jedinice, na kojoj smo raspravljali na zajedničkoj komisiji, koju smo imali i mi smo imali generalan stav da, kad smo odbili jedan prvi amandman, koji se ticao helikopterske jedinice, automatski smo poslije bez rasprave odbijali i sve ostale amandmane. Da li je ovaj amandman prošao greškom ili nekako drugačije, nije, znači bilo o njemu konkretne direktne rasprave.

Moje mišljenje, što se tiče ovog svega što govorimo o helikopterskoj jedinici je, ovako. Mi bi, mi smo, zaista mala država da bi imali specijalizovane jedinice za sve vrste i ronilačku i helikoptersku i padobransku i ovu i onu, mi, moje mišljenje da bi pravilnije bilo da u okviru ove službe razvijaju se svestrani znanči policajci koji će znati da voze i helikopter i da sve rade. To je pravi policajac, kao što smo gledali. To je pravi policajac koji zna voziti helikopter, zna voziti i kola, zna voziti i tenk, zna voziti sve. To je pravi policajac, svestrani policajac, a ne da mi imamo sve ove službe koje se predlažu i da samo ih nagomilavamo i dajemo ih određene beneficije, da li ćemo ih moći isplatiti, možda u godini dana treba upotrijebiti jednom tu jedinicu, mi je držimo, a nemamo takvog, zato, to je redovni policajac koji ima svoje činove, znači, ima sve svoje, koji će da služi u svrhe te.

Pored toga, prilikom izvršavanja ovog zadatka, ja imam veću sigurnost u redovnog policajca, nego u onoga koji je angažovan kao policijski službenik. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja sam, gospodine Milojeviću i gospodo, ja sam vam dužan ovdje reći svima, ja sam dužan reći da je ovaj amandman u Predstavničkom domu prošao i da je on sastavni dio zakona. To ovdje stoji. Prema tome, ta neka zabuna koja je nastala, ona je nastala tako kako je nastala, a mi smo kazali da je Predstavnički dom usvojio deset amandmana i jedan od tih deset amandmana je i ovaj, a to je po izvještaju ove komisije amandman broj V. Malo smo napravili neke kuršluse. Gospodine Limov izvolite. On je postao sastavni dio zakona.

TOMISLAV LIMOV

Dobro, gospodin Pamuk je potvrdio ono što sam i ja tvrdio, jer imam to izvješće u rukama. Izvješće komisije to je prošlo. Ne trebam vas uvjeravati da je namjera bila da na određen kvalitetniji način riješimo neka pitanja. Ja se nadam da će zakon i ovakav kakav jeste biti dovoljan temelj i početak jedne reforme policijskih struktura u BiH i ja da olakšam situaciju, odustajem od svih drugih amandmana. Hvala vam lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Ja sam sad u funkciji predsjedavajućeg dužan da se zahvalim gospodinu Limovu i da kažemo da smo iscrpili amandmane gospodina Limova i imamo sad amandmane, amandman gospodina Šiljegovića. Ja bih volio i molio gospodina Šiljegovića.

Evo, ovako, amandman I u članu 124. stav 2. se mijenja i glasi: «Izuzetno od člana 59. ovog zakona za prvo imenovanje rukovodioca i za mjenika rukovodioca policijskog organa kandidati za te položaje ne moraju ispunjavati uvjete od tri godine rada u činu glavnog inspektora». Ja vas molim gospodine Mektiću, pomozite nam ovdje sad.

DRAGAN MEKTIĆ

Evo, ja ću vrlo rado pokušati samo da vam na što je moguće kraći način obrazložim, odnosno objasnim kako je u stvari došlo ovdje do jedne greške, a mogu to reći, evo na teret i predlagača, koji se tada u tom momentu usaglasio i dobrim dijelom kažem da je to greška i predlagača.

Naime, ovdje u članu 124. stoji izuzetno od člana 59. ovog zakona za prvo imenovanje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa, kandidati za te položaje ne moraju ispunjavati uvjet od tri godine, bio amandman ne moraju ispunjavati uvjete iz člana 59. ovog zakona. A, u članu 59. ovog zakona stoji da trebaju tri godine i da treba visoka stručna sprema i mi to vraćamo, treška je, ako bi usvojen bio ovaj amandman, ako ga sad ne bi popravili, ispalo bi praktično da za direktora policijske agencije može se konkurisati neovisno o bilo kakvoj školskoj spremi. A, to nije normalno, jer je uslov visoka stručna sprema i samo da se izvrši ovaj amandman, tu će trebati da dođe do formiranja ove komisije oko usaglašavanja teksta, pošto je ovo usvojeno u oba čitanja u Predstavničkom domu to je problem, ali, evo ja kažem to je promaklo dobrim dijelom i greškom predlagača, ali je totalno nelogična norma da bez ikakvog uslova možete konkurisati praktično za direktora policijske agencije.

MUSTAFA PAMUK

To označi da prihvatamo Šiljegovićev amandman. Hvala vam lijepo. Boško, obzirom da je amandman koga si ti predložio prihvaćen, ja mislim da nema potrebe da objašnjavaš. Ja stavljam na glasanje amandman gospodina Šiljegovića.

Ko je zato da prihvatimo amandman? Hvala lijepo.

Ima li neko suzdržan?

Gospodine Filipoviću, nisam vidio da ste glasali. Hvala lijepo.

Znači, 13 za, 2 suzdržana i niko nije protiv. Mislim da smo iscrpili amandmane i ovog puta, sad bi trebalo da glasamo o zakonu o policijskim službenicima BiH i usvajamo to u drugom čitanju.

Ko je zato da usvojimo zakon? Hvala vam lijepo kolege. Jednostavno smo usvojili zakon i ja gospodine Mektiću vama i Vijeću ministara čestitam. Obzirom, da ovaj zakon u izvjesnom je usvojen u različitim tekstovima u dva doma, predlažem da oforimo komisiju, koja će usaglasiti tekst ovog zakona i ja molim predsjednike klubova da svako iz svog naroda predloži kandidata, a može i suprotno. Izvolite gospodine.

Dakle, u ime bošnjačkog naroda gospodin Hilmo Neimarlija je predložio gospodina Halida Genjca.

Dakle, ispred srpskog naroda je Boško Šiljegović.

Ispred hrvatskog naroda predložen je gospodin Ante Spajić.

Slažemo li se? Hvala vam lijepo. Dakle, gospodo, imate naše povjerenje. Ne pikamo tvoje glasanje gospodine Spajiću.

#### **Ad.5. Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u BiH, prvo čitanje**

Ovo je prvo čitanje zakona po članu 90. Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Vodi se rasprava o neophodnosti i načinima, na kojima je zakon utemeljen. Predstavnički dom je na 34. sjednici održanoj 23.04. o.g. usvojio zakon u predloženoj tekstu. Otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ. Nemamo diskutanata.

Ko je da se vodi rasprava o članovima zakona? Ko je za prvo čitanje?

Dakle, zakon u prvom čitanju usvojili smo.

Ja predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju. Dakle, amandmana na tekst ovog zakona nije bilo.

Da li se neko javlja za riječ? Niko se ne javlja za riječ. Idemo da glasamo.

Ko je zato da usvojimo zakon o programu zaštite svjedoka u BiH, dakle i u drugom čitanju?

Ko je za?

Jednoglasno. Hvala vam. Dakle, zakon je usvojen u istom tekstu kao i na Predstavničkom domu.

#### **Ad.6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, prvo čitanje**

Imamo li rasprave? Ovo je prvo čitanje po članu 99. Mi smo ovdje, ja mislim raspravljali, dakle, ovo je prvo čitanje. Dobili ste izvještaj nadležne komisije. Izvolite. Javlja li se neko za riječ? Ne. Član 90.

Ko je zato da usvojimo zakon u prvom čitanju? Hvala vam lijepo. Dakle, Zakon je usvojen u prvom čitanju. Moj prijedlog je da usvojimo ovaj zakon i u drugom čitanju.

Obzirom da je usvojen na Zastupničkom domu u oba čitanja nema nikakve potrebe, jer nije bilo ni amandmana, nema nikakve potrebe da držimo stvari polovično. Mislim da moramo to podnijeti. Amandmana nije bilo. Da li se neko javlja zariječ? Dakle, niko se ne javlja za riječ. Glasamo o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH u drugom čitanju.

Ko je zato da se usvoji zakon? Hvala vam lijepo.

Zakon je jednoglasno usvojen u istom tekstu kao i u Predstavničkom domu.

#### **Ad.7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, prvo čitanje**

Ovo je prvo čitanje zakona. Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Dakle, Predstavnički dom je na 34. sjednici usvojio ovaj zakon u predloženom tekstu. Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Predlažem da ovaj zakon usvojimo u prvom čitanju.

Ko je za?

Hvala lijepo. Jednoglasno.

Predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju. Amandmana na ovaj zakon, na tekst ovog zakona nije bilo. Dakle, od prilike ako nema amandmana, to znači da poslanici su prihvatili tekst i slažu se sa tekstom, pa zato stavljam na glasanje Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku u drugom čitanju.

Ko je zato da usvojimo ovaj zakon?

Jednoglasno. Hvala lijepo. Usvojili smo u istom tekstu kao i Predstavnički dom.

Moj kolega Jukić misugerira da napravimo pauzu. Ja imam ambicija da ga u ovom momentu poslušam. Napraviti ćemo pauzu od jedan sat vremena, to nam je sasvim dosta da pričekamo rezultate i ovog doma da vidimo šta su naše kolege usvojile. Ja moram voditi računa o tome da ti jedeš.

/PAUZA/

... prikupili energije i idemo dalje. Na redu nam je 8. tačka dnevnog reda.

#### **Ad.8. Prijedlog zakona o Državnoj agenciji za istraživanje i zaštitu, prvo čitanje**

Ovo je prvo čitanje. Predstavnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju. Ja se nadam da će oni to usvojiti na današnjoj sjednici i u drugom čitanju i, evo ja otvaram raspravu i javlja li se neko za riječ? Ne vidim da se neko javlja.

Ja sam sad u prilici da predložim da se izjasnimo.

Ko je za usvajanje zakona o Državnoj agenciji za istraživanje i zaštitu, prvo čitanje?

Ko je za?

Dakle, ovo smo jednoglasno usvojili. Hasane, jesi li ti za ovo? Hvala.

Predlažem da obavimo raspravu. Hoćemo li se dogovoriti da nastavimo da idemo dalje, da, znači imamo ovu tačku 3. i imamo tačku pod 8. pod 8. ne završenu i da se vratimo na njih kad dobijemo informaciju šta je uradio Predstavnički dom.

#### **Ad.9. Prijedlog zakona o sprečavanju pranja novca, prvo čitanje**

Također, i ovaj zakon je usvojio Predstavnički dom u prvom čitanju i oni imaju i danas u drugom čitanju ovaj zakon, pa predlažem da otvorimo raspravu o zakonu u prvom čitanju. Koliko vidim niko se ne javlja za riječ.

Ko je zato da usvojimo Prijedlog zakona o sprečavanju pranja novca u prvom čitanju?

Hvala lijepo. Jednoglasno. I, ovdje je isti slučaj. Idemo dakle ovdje, predlažem. Ovo je isto. Ovdje nema šta da se mijenja. Ovdje neće biti amandmana. Amandmana nije bilo. Predlažem ja da obavimo raspravu i u drugom čitanju. U drugom čitanju vodi se rasprava o zakonu. Novih amandmana nije bilo...i pazite, ovaj, ja mislim da smo mi ovaj, neke te principe poštovali o izuzetaka, normalno može biti jednostavno iz razloga da se potvrde principi. Predlažem, otvaram raspravu o ovom Zakonu o sprečavanju novca u drugom čitanju.

Ima li neko da se javlja za riječ? Amandmana nije bilo. Nema niko.

Stavljam zakon na glasanje i predlažem, onaj, stavljam na glasanje Zakon o sprečavanju pranja novca u drugom čitanju.

Ko je za usvajanje zakona? Hvala lijepo.

Dakle, jednoglasno. Hvala vam puno.

Deseta tačka dnevnog reda je,

#### **Ad. 10. Prijedlog okvirnog zakona o visokom obrazovanju**

Ovo je prvo čitanje. Dobili ste zakon kao i Izvještaj nadležne komisije. Komisija je usvojila sedam amandmana koji su postali sastavni dio teksta. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i načelima na kojima je zakon utemeljen.

Otvaram raspravu i ko se javlja za riječ?

Gospodine Limov izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Hvala gospodine predsjedatelju, uvažene kolege izaslanici, cijenjeni gosti, kada je sredinom prošle godine Parlamentarna skupština BiH donjela Okvirni zakon o osnovnom

i srednjem obrazovanju, ja osobno sam stekao dojam da je stvoren dobar ...za reformu u segmentu obrazovanja i da će donošenje Zakona o visokom obrazovanju biti novi dokaz instinskog reformskog opredjeljenja aktuelne vladajuće parlamentarne većine. Problemi u provedbi Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju koji ovih dana dolazi do izražaja, posebice u pojedinim kantonima u Federaciji BiH, jasno potvrđuju činjenicu da je puno lakše donijeti zakon nego ga provesti ako nema političke, volje i kvalitet svakog zakona se praktično potvrđuje isključivo ako je on provodiv u stvarnosti.

Naravno, na ishod reformskih procesa utiče iskrenost u ispunjavanju(?) i dokazivanju političke volje, spremnost, znanje i moć provoditelja i izgrađenost odgovarajućih institucija. Osobno vjerujem u to, da je većina problema u BiH riješiva ako postoji stvarna, a ne samo deklarativna politička volja, prije svega kod stranaka koje čine parlamentarnu većinu.

Nakon što smo donjeli zakone koji su temelj za provedbu reformi u području osnovnog i srednjeg obrazovanja, carine, poreza, obavještajno sigurnosnih službi i obrane, danas je pred nama Zakon o visokom obrazovanju.

Iz dosadašnjeg tijeka aktivnosti na pripremama i radu na ovom zakonu, očividno je da oko rješenja u njemu nema suglasja među vladajućim strankama. Bjelodano je da se u ovome zakonu konceptualno odstupilo od opredjeljenja da se kroz reforme jačaju središnje institucije države BiH, a time se po mom dubokom uvjerenju gubi garancija da će biti izgrađen jedinstven sustav visokoga obrazovanja u kojem se podrazumjeva zastupljenost evropskih kriterija i standarda. Zakivanje sustava visokoga obrazovanja na razini entiteta i Distrikta Brčko, daleko je od naših interesa i predstavlja u to sam uvjeren anakronizam u odnosu na rješenja u drugim područjima gdje smo donosili do sada zakone. Za mene entitet nije država, kao što to nije ni kanton niti distrikt. Ja ću vas uvažene kolege potsjetiti na to da primjerice Međunarodni pak o ekonomskim socijalnim i kulturnim pravima utvrđuje da državi priznaju svakoj osobi pravo na obrazovanje. Dakle, u našem slučaju država BiH a ne Federacija, Republika Srpska, kantoni ili distrikti, garantira svim osobama na teritoriji BiH pravo na obrazovanje kao jedno od temeljnih ljudskih prava. Uostalom, u članku 2. Protokola Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, jasno stoji da je država garant prava na obrazovanje. To stoji i u članku 2. stavak 3 točka l) Ustava države BiH.

Kako će BiH stvarno bit garant prava na obrazovanje, ako ona na državnoj razini, nema odgovarajuće institucije. Propustiti šansu da ovim zakonom uspostavimo te institucije na razini BiH, za mene je ne prihvatljivo i predstavlja na određen način odstupanja, odstupanje od reformskih opredjeljenja u koja se svi zaklinju. To govori gospodo draga, da vi iz vladajućih stranaka ne želite, nemate snage ili ne znate postići konsenzus oko ključnih pitanja u Zakonu o visokom obrazovanju. Nemoguće je sakriti nepovjerenje koje vlada među vama. Podrazumjeva se onda da i mi iz, koji drugačije mislimo i koji pripadamo drugim strankama, ne možemo imati povjerenja u vas koji ste najodgovorniji za provođenje reformskih procesa. Naravno, znam ja dobro da ni vi nemate povjerenja u mene, ali želim ovom prigodom to naročito naglasiti jer ću svoje

stavove oko rješenja u predloženom zakonu iznjeti kao član Socijaldemokratske pratije i kao pripadnik hrvatskog naroda.

Za mene, kao čovjeka koji je po vokaciji, prosvjetni djelatnik, pravo na obrazovanje, uporabu jezika, njegovanje kulture i tradicije jesu bitni sastavnice nacionalnog identiteta. Ja tu nemam nikakve dileme. To su kategorije vitalnog nacionalnog interesa. Sa svoja četiri amandmana, predložio sam praktično dvije stvari i da su one, a u komisijskoj fazi na žalost nisu prihvaćene, sa zadovoljstvom bih glasovao za donošenje ovoga zakona kao što sam to činio i u svim slučajevima kada smo donosili zakone koji su imali reformski karakter, podrazumjeva se dakle u svim drugim područjima.

Te dvije stvari, su prvo, da pri certificiranju visokoškolskih ustanova suglasnost na statut daje mjerodavno tijelo države BiH i drugo, da se financiranje visokog obrazovanja vrši putem fonda kojega utemeljuje mjerodavno tijelo države BiH.

Šta se dobiva prihvatanjem ovih rješenja?

Prvo, to je garancija da će statutarna rješenja biti standardizirana i usuglašena sa evropskih obrazovnim kriterijima, i

Drugo, da će visoko obrazovanje u našoj državi biti finansirano transparentno, racionalno, učinkovito, ujednačeno i standardizirano na sveukupnom području BiH.

Sustav finansiranja visokog obrazovanja, to je moj stav, treba temeljiti na proračunu institucija BiH jer je to garancija racionalne finansijske potpore visokoškolskim ustanovama za nastavu, istražvačku djelatnost, promoviranje, restrukturiranje visokog obrazovanja, stimuliranje inoviranja i moderniziranja programa i studija sukladno ovome zakonu, međunarodnim konvencijama i obvezama usmjerenim na ujednačavanje standarda i kriterija koje moraju ispunjavati sve visokoškolske ustanove u BiH.

Zaista mi nije jaisno tko je i zašto protiv toga da se certificiranje institucija visokog obrazovanja vrši od strane mjerodavnog državnog tijela BiH i zašto se ne prihvate rješenja da se finansiranje vrši na razini BiH. Argumentacija koju sam i danas na komisiji čuo, za mene nije dostatna jer postoji analogija u drugim područjima gdje također izvornih prihoda u samom proračunu nismo imali, ali smo pronašli način da primjerice na državnoj razini formiramo Fond za povratak i ne vidim razloga zašto za jednu tako važnu oblast kao što je visoko obrazovanje ne učinimo napor da na ovaj način zagarantiramo odgovarajuće standarde i ako hoćete i ujednačenost i kvalitet samog finansiranja visokog obrazovanja.

Ja sam uvjeren da su ove dvije stvari koje sam predložio svojim amandmanima interes svih. Naravno, na žalost u samoj raspravi na komisiji, shvatio sam da sudbina ovih amandmana vjerovatno će biti takva da oni neće biti prihvaćeni i neka me shvati tko god kako želi, ja ću otvoreno reći da za mene ovaj Okvirni zakon nije dovoljan temelj za reformu iz prostog razloga što se njime umjesto podizanja visokog obrazovanja na razinu države, betonira stanje postojanja tri sustava visokog obrazovanja, tj. dva sustava u entitetima i jedan u Distriktu Brčko.

Za razliku od kolega iz nekih drugih stranaka, prije svega od kolega iz HDZ-a koji zastupaju stav da visoko obrazovanje treba biti na razini kantona, ja se zalažem jedino za to da i to smatram ispravnim, da visoko obrazovanje treba biti na državnoj razini, na razini dakle države BiH. Istinska reforma visokog obrazovanja je potreba i interes sadašnjih i budućih studenata, prosvjetnih djelatnika, državnih tijela i bosanskohercegovačkog društva u cjelini.

Mene, ne iznenađuje ali me uistinu brine, tvrd stav kolega iz reda bošnjačkog i srpskog naroda iskazan i na samoj sjednici Ustavno-pravne komisije, kao i u tom smislu međunarodne zajednice, u čijim elaboratorijima je nastao ovaj zakon, a koji se svodi na to da je ono što je zapisano u početni tekst, sveto slovo i da se ne može mijenjati. Samo simbolične promjene mogu se prihvatiti, što za mene dovodi u pitanje svrsishodnost same parlamentarne rasprave o ovom zakonu.

Izgradnjom jedinstvenog sustava visokog obrazovanja moguće je da država BiH usuglasi svoja rješenja s Bolonjskom deklaracijom iz 1999.godine jer je naša država na to obvezna, pošto je u rujnu 2003.godine na ministarskom sastanku u Berlinu primljena u tzv. Bolonjski proces. Ali mi isto tako kao država jedino možemo izvršiti svoju obavezu i prema Lisabonskoj konvenciji o priznavanju kvalifikacija.

Potpuno sam svjestan važnosti donošenja ovoga zakona jer to znači prvo, ispunjenje obećanja datog Vijeću za implementaciju mira, drugo, implementiranje dijela Strategije borbe protiv siromaštva i treće, ostvarivanje preuvjeta za dobivanje kredita kojima će se finansirati reforma visokog obrazovanja u BiH.

Isticanje uvažene kolege činjenice da donošenje ovoga zakona znači pravo na 42 miliona kredita, kod mene izaziva u određenom smislu kontra efekat i sumnju da se iza toga krije ponuda za svojevrsnu trgovinu. Ako je u pitanju nacionalni interes moga ili bilo kojeg drugog naroda, ja taj interes ni za kakve pare ne bih prodao, niti iko od nas ima mandat za to.

Zaključno želim reći, nisu uopće sporni standardi Bolonjskoga procesa i Lisabonske konvencije, jer ti standardi ne potiskuju nacionalni identitet nikoga od nas, bez obzira na to kojemu narodu pripadamo. Ti standardi upravo podržavaju pravo da se koristi svo jezik i uči o vlastitoj kulturi ali i tako da to podrazumjeva otvorenost za poštivanje jezika, identiteta i kulture drugih. U ovome zakonu, bar kako ja vidim stvari, nema odgovarajućih mehanizama zaštite prava na osiguranje tih standarda u visokom obrazovanju u BiH. I to jeste ono što je sporno.

Dakle, ja želim da mi donesemo kvalitetan zakon koji će odagnati strah od majorizacije koja je sasvim sigurno moguća a i praksa nam govori na entitetskoj razini. Naravno, ako izostane razumjevanje za ovakve stavove, prijedloge i opredjeljenja, ne preostaje ništa drugo, već korištenje mehanizama zaštite iz okvira Ustava BiH. Hvala lijepo.

## MUSTAFA PAMUK

Čuli smo gospodina Limova. Ovde je ministar iz Vijeća ministara profesor doktor Halilović. Ja ga molim da izađe za govornicu i kaže nam nekoliko riječi o ovom zakonu. Izvolite gospodine Haliloviću.

## SAFET HALILOVIĆ

Poštovani predsjedavajući Doma, uvaženi poslanici, ja naravno neću govoriti političkim riječnikom, kao što sam maloprije imao priliku da slušam, nešto ovaj, se zalaže i na dobro ali to nije ovo, treba nešto drugo. Po meni je to kontradikcija, no ovaj da ne bih ovaj, kvalificirao stvari, ja ću govoriti direktno o zakonu. Šta on zapravo podrazumjeva i oprostite mi ukoliko budem malo detaljniji, ovaj, jer potrebno je intencije koje zakon sobom nosi definirati.

Dakle, donošenje Okvirnog zakona o visokom obrazovanju BiH predstavlja jedno od obećanja dato Vijeću za implementaciju mira u BiH još 2002.godine. reforma u oblasti visokog obrazovanja neophodna je i radi usklađivanja visokog obrazovanja sa Zajedničkom deklaracijom evropski ministara obrazovanja iz 99. poznatijom pod imenom Bolonjska deklaracija. Potrebno je napomenuti da je Bosna i Hercegovina na ministarskom sastanku u Berlinu u septembru 2003. godine zajedno sa Srbijom i Crnom Gorom, Makedonijom i Albanijom, primljena u Bolonjski proces uspostave evropskog prostora visokog obrazovanja, što zahtijeva uvođenje utvrđenih principa u ovu oblast. Bosna i Hercegovina ratifikovala je Konvenciju o priznavanju kvalifikacija koje se odnose na visoko obrazovanje u evropskoj regiji tzv. Lisabonska konvencija od 11. aprila 1997. te sa ovim zakonom izvršavaju obaveze preuzete usvajanjem ove konvencije.

Usvajanjem zakona uslovljeno je davanje kredita Svjetske banke od 42 miliona dolara od kojih je 12 miliona dolara u okviru projekta rekonstrukcije obrazovanja. Zahtjevi da zakon bude usvojen najkasnije do 7. maja 2004. godine, te ne usvajanje ovog zakona znači da je Bosna i Hercegovina izgubila vrlo povoljno i da je kreditiranje rezervisano za zemlje izašle iz konflikta. Ovo je ujedno i posljednji ovakav kredite za Bosnu i Hercegovinu. Osnovni principi na kojima se zasniva Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini sadržani su u međunarodnim dokumentima koji je prihvatila i potpisala Bosna i Hercegovina i da ih ovdje ne navodim od Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda, Konvencije Vijeća Evrope magna karta iz '88., Zajednička deklaracija o harmonizaciji itd. Može se dakle konstatovati da su u Okvirni zakon ugrađeni i osnovni principi u oblasti visokog obrazovanja koji su uspostavljeni ili se uspostavljaju u evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Polazeći od univerzalnih principa ne diskriminacije i prava na obrazovanje Zakonom se regulišu načela autonomije univerziteta, integrisani univerzitet, mobilnost studenata i drugog akademskog osoblja, formiranje nacionalnog centra za informacije i drugo.

Poštovani zastupnici Okvirnim zakonom pored principa organizavanja visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini utvrđuje se i odgovornost vlasti u ovoj oblasti, ustanovljuju organi za provedbu zakona i međunarodnih obaveza, definicijama u članu 3. tačno je određeno koja značenja imaju termini u navedenom zakonu.

Važno je napomenuti da je članom 5. određeno da visoko obrazovanje znači obrazovanje koje vodi stepenu prvog ciklusa, b) stečenu drugog ciklusa i c) stepenu trećeg ciklusa, da ovdje ne objašnjavam šta je tu u zakonima. Na ovaj način u oblasti visokog obrazovanja uvode se princip koji je određen za evropski prostor visokog obrazovanja i znači prihvatanje sistema koji se temelji na dva glavna ciklusa do diplomskog i postdiplomskog.

Do diplomski stepen temelji se na najmanje tri godine studiranja i smatra se potrebnim stepenom kvalifikacije na evropskom tržištu rada.

Postdiplomski stepen vodi ka magisteriju, odnosno akademskom stepenu doktorata.

Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda precizira da niko ne može biti lišen prava na obrazovanje, te se može reći da je članom 6. Zakona, Zakon usklađen sa odredbama člana 14. Evropske konvencije. Pristup visokom obrazovanju moguć je nakon završene srednje škole u trajanju od najmanje 4 godine. Visokoškolske ustanove su univerziteti i koledži ili visoke škole. A u članu 9. Zakon data je definicija univerziteta i koledža, odnosno visoke škole. Visokim obrazovanjem može se baviti bilo koja licencirana visokoškolska ustanova stim da Zakonom mogu biti propisane školarina i druge naknade koje snose studenti.

Institucionalna autonomija i pravni subjektivitet visokoškolskih ustanova član 13. do 20. utvrđuje da su nosioci pravnog subjektiviteta samo univerziteti i koledži. Predviđen je prelazni period do 2006. godine kada će samo univerziteti imati puni pravni subjektivitet. Nosilac formalne odgovornosti unutar univerziteta je upravi odbor univerziteta čiji je sastav utvrđen statutom univerziteta. Visokoškolske ustanove uživaju slobodu u nastavnom i naučnoistraživačkom radu bez miješanja organa vlasti. Objekti visokoškolskih ustanova su neprovedivi tako da bez odobrenja rektora univerziteta ili direktora koledža, policija i drugi organi vojni nemaju pristup univerzitetu i koledžu.

Poseban status koji se daje visokoškolskim ustanovama ide uz obavezu da svaka visokoškolska ustanova svoje funkcije obavlja na način koji pokazuje odgovornost u državi, građanima, osoblju i studentima. Prava i obaveza akademskog osoblja određuju da akademsko osoblje uživa slobodu unutar zakona, utvrđuje se pravo na objavljivanje rezultata istraživačkog rada, reguliše pitanje zapošljavanja akademskog osoblja na visokoškolskim ustanovama itd.

Regulisali su prava studenata da ih ovdje ne reproduciram i da postavimo pitanje kako se predviđa odgovornost nadležnih državnih organa za sprovođenje ovog zakona. Naime, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine zaduženo je za provedbu Okvirnog zakona o visokom obrazovanju, koordinaciju i razvoj visokog obrazovanja,

promociju, mobilnost studenata, promociju veza visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini sa visokoškolskim ustanovama u Svijetu i drugo.

Nadležna entitetska tijela odgovorna su za donošenje odluka o licenciranju, akreditiranju visokoškolske ustanove na osnovu posebnih kriterija i preporuka Vijeća za finansiranje visokog obrazovanja odboja CIPOK-a zatim davanj saglasnosti na statut visokoškolske ustanove, određivanje najnižih školarina itd.

Vijeće za finansiranje visokog obrazovanja obrazuje se posebnom odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na paritetnoj osnovi. Vijeće se sastoji od devet članova. Vijeće za finansiranje visokog obrazovanja ustvari predstavlja tijelo na državnom nivou koji ujednačava kriterije koji se tiču finansiranja visokog obrazovanja, davanja preporuka o najnižim školarinama, definiranje kriterija za formiranje, spajanje i zatvaranje visokoškolskih ustanova. Fondovi za visoko obrazovanje uspostavljaju se u entitetima. Zakonom entiteta utvrđuje se način osnivanja fonda upravna i rukovodna struktura fonda, te drugi neophodni uvjeti za rad i donošenje odluka.

Konvencijom o priznavanju kvalifikacija o visokom obrazovanju u evropskom regionu utvrđenom formiranjem komiteta konvencije državnog normativnog centra za nadzor i unapređenje i olokšavanje implementacije konvencije, takođe prema konvenciji državni centar mora financirati država. Iako je samostalna upravna organizacija zbog specifičnosti obaveza koje se postavljaju pred CIPOK ovim zakonom je utvrđeno da Vijeće ministara imenuje odbor koji će upravljati CIPOK-om. Takođe dakle na paritetnoj osnovi.

CIPOK je odgovoran za format i opći sadržaj diplome kao i dodatka diplome koji izdaju akreditiranje visokoškolske ustanove, uključujući i opis visokoškolskog sistema, utvrđuje i objavljuje norme kojima se određuju minimalni standardi za akademsko osoblje, objekte, opremu, biblioteku. CIPOK kroz međunarodnu mrežu centara za informacije ENIK, NARIK mreža pruža informacije i preporuke o visokoškolskim ustanovama u vezi sa stranim visokoškolskim ustanovama i programima predstavlja Bosnu i Hercegovinu u međunarodnoj mreži centara itd. jer je to važno za priznavanje diploma.

O akreditaciji i licenciranju visokoškolskih ustanova odlučuje nadležno entitetsko tijelo na osnovu uvjeta i preporuka koje utvrdi odbor CIPOK-a. Sve visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini mogu se prijaviti za kreditaciju nadležnom entitetskom tijelu u skladu sa ovim zakonom. Ovo je važno, postojeći univerziteti, jer tu je bilo špekulacija u Bosni i Hercegovini u trenutku stupanja na snagu ovog zakona biće smatrani akreditiranim i moraju se prijaviti za reviziju akreditacije u roku od 4 godine od datuma stupanja na snagu ovog zakona. Periodična revizija i ocjena kvaliteta nastavnih predmeta i programa akreditiranih visokoškolskih ustanova obavlja se pod nadzorom CIPOK-a.

Akreditirana visokoškolska ustanova ovlašćena je da dodjeljuje akademske stepene i diplome navedene u njenom uvjerenju o akreditaciji. Nadležni državni organi te

drugi organi i organizacije u BiH će u svrhu zaposlenja ili javne funkcije priznavati samo one akademske stepene i diplome koje izdaje akreditirane visokoškolske ustanove. Stepene i diplome sadašnjih svršenih studenata univerziteta, odnosno visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i bivšoj SRJugoslaviji u ovom smislu se smatraju priznatim.

U završnim odredbama utvrđeno je da će se na preporuku CIPOK-a propisati trajanja stepena prvog ciklusa i prelazne odredbe za period 2004. do 2010. godine. Svi entitetski i drugi relevantni propisi biće usklađeni s odredbama ovog zakona najdalje 6 mjeseci nakon njegovog stupanja na snagu sa izuzetkom odredbi koje se odnose na strukturu akademskih programa, stepena i akumuliranje i prenošenja kreditnih bodova koji podliježu prelaznom periodu. Odredbe ovog zakona koje traže dodjelu ovlasti za određenu funkciju u visokom obrazovanju entitetima biće primjenjivane kada budu stvoreni pravni uvjeti za te dodjele.

Dozvolite da se vrlo kratko osvrnem i na zahtjeve istaknute u amandmanskoj proceduri. Zahtjev za regulisanje visokog obrazovanja samo na državnom nivou npr. bila je jedna od teza i zahtjeva. O lično, nemam ništa protiv, ukoliko postoji dogovor i ukoliko su riješene sve neophodne pretpostavke na državnom nivou, ali nije moguće riješiti pitanje visokog obrazovanja samo na državnom nivou a da se pri tome ne ponudi i rješenje finansiranja visokog obrazovanja na državnom nivou. Dakle, amandmani koji su zahtjevali regulisanje visokog obrazovanja samo na nivou države nisu istovremeno nudili načine na koji bi se visoko obrazovanje finansiralo.

Podsjetio bih na vrlo negativna iskustva koja smo imali prošle godine kada je objedinjena služba za deminiranje na državnom nivou, a da istovremeno nije riješeno pitanje finansiranja. Dospjeli smo bili u blokadu iz koje smo se izvlačili posudbama od odbora donatora. Bio je u pitanju iznos od sam 3 miliona KM. Visoko obrazovanje košta 8 miliona KM i nije moguće improvizovati finansiranje. S druge strane ostavljanja finansiranja i regulisanja visokog obrazovanja na kantonalnom nivou ne omogućava stvarnu reformu visokog obrazovanja i ispunjenje uslova Svjetske banke i koja je to izričito rekla da je najniža razina finansiranja entitet.

Mora se istaći da je ufazi izrade Zakona bilo i prijedloga minimalnog regulisanja visokog obrazovanja na državnom nivou, te kada se pogleda šta se uspostavlja i šta se reguliše na državnom nivou ne može se biti do kraja nezadovoljan. Naime radi se o teškom kompromisu. On je rađen ovaj zakon više od godinu dana. U njemu su učestvovali predstavnici svih kantona, svih univerziteta i sveučilišta dakle i mostarskog sveučilišta, predstavnici svih entitetskih ministarstava obrazovanja kao i predstavnici međunarodne zajednice i ovaj zakon je do posljednjeg slova u Strazburu dakle utvrđen prije nekoliko mjeseci zajedno sa međunarodnom zajednicom. Dakle, ovaj zakon je veliki korak, po našem mišljenju naprijed za Bosnu i Hercegovinu, za preko 100 hiljada studenata, za akademsku zajednicu i predstavlja mogući kompromis kao što sam rekao.

Poštovani zastupnici, dozvolite na kraju da istaknem činjenicu da će uspostava evropskog prostora visokog obrazovanja ići svojim putem, bez obzira da li u tome

učestvovala Bosna i Hercegovina. Mi kasnimo i na margini smo mnogih progresivnih procesa u obrazovanju. Usvajanje zakona najviše će koristiti upravo generacijama koje sada studiraju i naravno budućim generacijama. Evropa i Svijet ne insistira na istovjetnom putu u oblasti obrazovanja za sve zemlje. Ali je utvrdila principe za sve. Na vama gospodo zastupnici je da omogućite da naši univerziteti, naše visoko obrazovanje imaju šansu i u jedinstvenom prostoru visokog obrazovanja koje se upravo kreira. Bolonjski procesi u Evropi su na pola prelaznog perioda i rezultati će se sumirati sljedeće godine. Mi smo možda, ukoliko usvojite ovaj zakon na početku ovog procesa. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodinu Haliloviću. Evo čuli opsežno izlaganje vezano za ovaj zakon, pa ja molim kolege da se jave za riječ i ako ima neko ambicija da diskutuje vezano za ovaj zakon. Izvolite.

Imali smo zakonodavno-pravnu komisiju jel. Možemo li dobiti izvještaj?

ILIJA FILIPOVIĆ

Gospodo, predsjedavajući, gospodo ministri, ostale kolege zastupnici i svi nazočni koji pratite gospodo iz međunarodne zajednice koji potpomažete rad Parlamentarne skupštine i pripomažete i na ovom projektu donošenja Prijedloga okvirnog zakona o visokom obraovanju BiH.

Mi smo danas imali sjednicu Ustavno-pravne komisije i raspravljali smo o ovom zakonu danas kao nadležna komisija. Dakle, raspravljali smo i o amandmanima na ovaj zakon. Prispjelo je ukupno na 58 članaka Prijedloga okvirnog zakona ukupno 60 amandmana. Ustavno-pravna komisija je većinom svojih glasova, bez volje predstavnika Hrvata kao i u dosadašnjoj proceduri od stavljanja prijedloga ovoga zakona od strane Vijeća ministara gdje također nije bilo volje Hrvata, jer je bez Hrvata stavljen u proceduru. Želim to naglasiti i svi to znaju ovde u Domu, ali zbog onih koji nas slušaju, dakle, od uradaka do današnjeg dana, dakle nije se čula odnosno nije se poštovala, nije se htjela saslušati i poslušati riječ jednog konstitutivnog naroda. Ovo je Dom naroda, zbog toga govorim ovako.

Dakle, ukupno 60 amandmana, uvaženog kolege Limova četiti amandmana, uvaženog kolege Brke jedanaest amandmana, uvaženog kolege Zrne dvadeset amandmana, mojih dvadeset amandmana i uvaženog kolege Genjca pet amandmana. Od toga je prihvaćeno sedam amandmana a od tih sedam je pet amandmana uvaženo od kolege Genjca koje Ustavno-pravna komisija prihvatila kako bi bio Prijedlog zakona prihvaćen na Ustavno-pravnoj komisiji Zastupničkog doma i na Ustavno-ravnoj komisiji ovoga Doma, približno identičan da nemamo previše posla na njegovome usuglašavanju. Dakle, to je što se tiče rada Komisije koja je dakle prihvatila 7 ukupno amandmana od ukupno 60 koje ste vi dobili u izvješću Ustavno-pravne komisije.

I budući sam se javio izvijestiti o tome što je radila Ustavno-pravna komisija, a budući raspravljamo u prvom čitanju o načelima ovoga zakona, dopusite mi kada sam već ovdje reći nekoliko svojih opservacija.

MUSTAFA PAMUK

To je u ime Komisije ili ličnih.

ILIJA FILIPOVIĆ

Osobno kao zastupnik. Pozorno sam pratio poštovanog ministra koji je nama ovdje praktično prepričao sadržaj zakona kojeg smo mi, vjerujem kao ozbiljni parlamentarci vrlo ozbiljno isčitali kroz kompletnu parlamentarnu proceduru koja teče i evo do prvog čitanja na sjednici Doma. Za Hrvate koji sjede u ovom domu, dakle to odvlačim nije sporna ničim, da pače sretni smo što provodimo reformu visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, jer to je izvan svih prioriteta, čini mi se kada je u pitanju obrazovanje i to sve svesrdno prihvaćamo, podržavamo i podupiremo, ali na jedan način koji je prihvaćen, prihvatljiv i za Hrvate koji sjede u ovom domu i koji sjede u ostalim tijelima i institucijama koje su sudjelovale od prvih uradaka i rada na prijedlogu ovog akta do utvrđivanja ovog prijedloga i stavljanja u parlamentarnu proceduru.

Ne možemo ovdje jasno i glasno reći da ono što predviđa Bolonjska deklaracija ili Lisabonska konvencija, dakle ono što su standardi suvremene Evrope, mi ne želimo imati ovdje za svoju djecu. Pa to valda nije sporno. To je najmanje sporno za Hrvate koji sjede u ovom domu. Mi cijenimo, poštujemo i nismo slijepi, mi vidimo i ukupne snažne napore koji ima međunarodna zajednica da nam pripomogne da dođemo do reformiranog visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. mi osjećamo to kao nužnost, osjećamo kao nešto što se već trebalo dogoditi, ali evo teče, to traje. I bili bismo jako sretni ako bismo u tom, u toj želji u toj nakani da dođemo do jednog modernog visokog obrazovanja kakve ima Evropa kojoj težimo svi skupa participirali na jednak način i pridonjeli da dobijemo jedan kvalitetan zakonski projekat.

Dakle to je nešto neupitno za Hrvate koji sjede u ovom domu. Ali mi ne vidimo sreću u koncepciji ovoga zakona kako je on nama ponuđen. Ne vidimo sreću zbog toga što on izlazi iz ustavnih okvira vrlo složene ustavno pravne strukture Bosne i Hercegovine. Dakle, mi znamo da do sada na razini Bosne i Hercegovine imamo definirano pitanje obrazovanja na razini entiteta Republike Srpske i da je to Ustav Federacije koji je sukladan Ustavu Bosne i Hercegovine. Pa neće mi valjda netko reći da je to Ustav koji nije usuglašen sa ustavnim normama najvišeg ustavnog akta u ovoj državi. Dakle koji je sukladan Ustavu Bosne i Hercegovine stavio to u isključivu nadležnost županija. Molim vas lijepo, mi sada dolazimo u ovom konceptu koji hvalospjevima ovdje nama ministar obrazlaže i ni jednom riječju ne kaže da to nije sukladno postojećim ustavnim rješenjima, dolazimo u situaciju da to ostaje na razini RS kao i do sada, čemu se mi u biti ne protivimo, ali smo i te kako ljuti što nas nitko u cijeloj ovoj proceduri nije htio poslušati, nije htio uvažiti kao ravnopravnog sugovornika, kao partnera u ovoj vlasti i što je jako bitno, kao konstitutivan tvorbeni narod ove države. Dakle, da se vidi što je to naše mišljenje, što je to naše stajalište, zbog čega je to do sada

zakonopisac predvidio da jedan Ustavom Federacije propisan vitalni interes, između ostalih, a to je obrazovanje, kao vitalni interes, netko dira, otima iz nadležnosti županija, diže na razinu entiteta, bez i jednog pitanja, jednog tećeg konstitutivnog naroda, koji participira u vlasti, fala Bogu i u županijama u Federaciji. To se ne tiče RS, jer nema županijski način organiziranja.

Sad dolazimo kod jednog drugog pitanja. Kako nećemo biti nezadovoljni, kad smo već iskušali jedan strah na razini Federacije, ako nam se nešto uzima kao vitalni interes, tamo gdje možemo imati nekakav utjecaj, diže na razinu Federacije gdje se dokazalo, dakle, ne trebam spominjati primjere, gdje smo preglasani i u Parlamentu gdje možemo bit preglasani svakog trenutka i na razini Vlade, formiraju se ovim zakonom, ovim konceptom zakona nova nadležna entitetska tijela, negdje se odlučuje konsenzusom, negdje jednak je broj konstitutivnih naroda, uglavnom sve na preporuku CIPOK-a, koji ne odlučuje konsenzusom. Vidite zgode. Dakle, taj strh koji mi iskazujemo, koji ja artikuliram na ovaj način vrlo jasno, vrlo precizno i vrlo glasno je razlogom naše molbe da to shvatite oni koji su ovaj tekst pustili u proceduru bez nas, još imamo vremena da propamo popraviti određene stvari, da ne dovodimo u pitanje sumnju iskrenost uopće druga dva konstitutivna naroda prema trećem u ovoj državi. To su vrlo ozbiljne stvari.

Dakle, ovaj vitalni interes nije ekskluzivno propisan za jedan narod. Odnosi se na sve narode. Dakle, mi sad moramo njega spomenuti kao nešto što eksplicite stoji u Ustavu Federacije.

Ovdje je spomenuta jedna stvar da se nudi nešto i da zato nisu data i određena rješenja. Riječ je o našem naporu da se zadrže rješenja u Prijedlogu okvirnog zakona, na temelju kojega će zakon o visokom obrazovanju donijeti RS, znači kako je to i definirano Ustavom RS i da se zakon o visokom obrazovanju donese u županijskim skupštinama kako je to definirano Ustavom Federacije. Jer to isključiva nije podijeljena, nego isključiva nadležnost županija i sad se kaže istodobno smo se zalagali, dajte, ako je to već nešto što ne ide, ako je do sada bilo rješenje RS – županija i ako se hoće nešto drugo zašto se nije ostavio, ostavila ova nadležnost na razini RS, a mi u Federaciji, zašto to nismo digli sva ostala tijela na razinu države. Dakle, ima rješenje i za takvo nešto. Mi smo amandmanima tražili takva rješenja. Naravno, preglasani smo, to je već peti puta u procesu dok traje rasprava o ovom zakonu. Nije se htjelo imati malo volje porazmisliti o tome, jer to nikome ne škodi. Dakle, stvaraju se određena tijela konceptom ovog zakona, koja mi, objektivno možemo imati na razini države. Finansiranje visokog obrazovanja molim vas lijepo, entiteti su donijeli svoje proračune. Džrava BiH je donijela svoj proračun. Za funkcioniranje visokog obrazovanja, proračunski će se morati ili su već utvrđena sredstva u entitetima, pa molim vas, transferiranjem sredstava iz jednog entiteta i iz drugog entiteta na razini državnog fonda koji predviđa ovaj zakon, riješeno je pitanje finansiranja bez rebalansa budžeta, proračuna i bez i jedne dodatne marke, koje bi trebalo bez ikakvih strahova o kojima je govorio ministar, da se neće isfinansirati visoko obrazovanje u BiH. Dakle, to su priče za malu djecu. Mi nismo mala djeca u ovom domu.

Dakle, mi molimo da uvažite sve ove razloge koje sam vam ja ovdje iznio. Vjerujem da će i druge kolege na tu temu govoriti, ali ovaj iskušani strah, dakle, taj progutani strah Hrvata u Federaciji nas, jednostavno otklanja od svake primisli da ćemo mi imati sreću sa ovakvim konceptom ovog prijedloga okvirnog zakona. Hvala vam lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Filipoviću. Ima li neko dalje da se javlja za riječ. Gospdin Zrno.

BRANKO ZRNO

Gospodine predsjedavajući, kolege zastupnici, gospodine ministre predlagачu zakona, gospodo iz Vijeća ministara, dame i gospodo,

Razmišljao sam hoću li uopće izlaziti za govornicu, ali sam izašao s obzirom na ove amandmane, koje sam ja potpisao i koji nisu prošli onu osnovnu parlamentarnu proceduru. Znači, komisijsku fazu. Naravno, amandmani će biti obnovljeni ili ponuđeni ponovo ovom domu. Ali, o amandmanima neću govoriti. Svi ih imate. Vjerujem, duboko vjerujem da ste mogli isčitati i istinu i namjeru s kojom su napravljeni ili ponuđeni ovom skupu u isključivoj želji da ovaj zakon dobije ono što ja kao zastupnik u Državnom parlamentu države koja se zove Bosnom i Hercegovinom želim kao zastupnik u ovom domu, kao zastupnik u ovom parlamentu. Moja edukacija i moje poslanje boriti se i zastupati prije svega interese ove države. Prema tomu i na planu legistlative, bez obzira na to o kojemu i kakvom se zakonu ovdje govorilo koji i kakav zakon donosi. Konačnica zadnje ishodište jeste BiH. Nažalost, to se ne dešava uvijek. Enklafantan primjer je ovaj ponuđeni zakon, koji je sam po sebi, bez obzira na objašnjenje uvaženog ministra gospodina profesora halilovića, velim bez obzira na to objašnjenje koji se nudi onoj svojoj finoj strani, koju apsolutno prihvaćam i koju jedino luđak ne bi prihvatio, međutim, činjenica isto tako da ovaj zakon u suštini pravno derogira ono što imamo pravni sustav, po kojemu smo uredili odnose u oblasti o kojoj govorimo, a ne čini ništa da bismo te odnose uredili na jednoj višoj razini, koj se zove državom BiH. Zašto to kažem? U prvom stupnju oduzimamo prava, u drugom stupnju ne prihvaćamo ono što je i po mom mišljenju, jer ja sam napisao i sada javno kažem i ja sam izašao iz okvira Ustava svojim amandmanima, prešao sam te okvire u ime ove države, misleći da će prihvatanje ovakvih amandmana, automatski prihvatanje postojećeg zakona, rezultirati onim čime su rezultirali i zakoni o obrani ove države o SIP-i, o OSI i ostali zakoni kojima pokušavamo konačno definirati državu BiH.

I, zbog toga sam u istinu nezadovoljan. zbog toga sam razočaran, naročito atmosferom koja je stvorena oko ovog zakona, ne uvažavanje ni naroda ni pojedinca, preglasavanje koje je postalo toliko ružno, kao da razgovaramo i kao da se preglasavamo zbog jedne institucije, čije sjedište, odnosno čim sjedištem branimo jednu interesnu grupu, jednu interesnu skupinu od 20, 50 ili 100 uposlenika. Nego ovdje je riječ o zakonu, koji mora zadovoljiti i kako, možemo se i dalje dogovarati, ali koji mora zadovoljiti ono što želimo svi. Što žele sva tri naroda. Nitko nikome nema pravo uzeti njegovo pravo, koje je prirodno, koje je društveno, koje je faktor a nije fenomen, pravo na obrazovanje i u istinu i ovdje govorimo o dneci, govorimo o sebi, govorimo o

pokoljenima koja dolaze i zato uvjeti, bez obzira kakvi oni bili, na što se odnosili, čime bili motivirani, a naročito su motivirani neprincipijelnim djelovanjem međunarodne zajednice i osobito nekih njenih činovnika, koji za deset godina u ovom držai nisu naučili ni prva dva slova abedede, kako i na koji način ova država može živjeti i kako i na koji način može i mora. Jedino može funkcionirati, neka konačno nauče kako ova država može mirno, prosperitetno, evropski u skladu sa svim deklaracijama, konvencijama itd. funkcionirati i prosperirati. E, to je ono što očekujem od ovog zakona, koji to u ponuđenoj formi još uvijek nije. Zahvaljujem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Zrno.

HASAN ČENGIC

Meni je drago što imam priliku da govorim o ovom zakonu danas i smatram ovaj zakon veoma važnim. Dugo ga čekamo. Slušali smo dugo o njemu diskusije dok je bio u ranijim fazama rada i priprema i, evo danas imamo pred sobom tekst o kome treba odlučivati. Meni je jasno kao i svima nama ovdje da je jedan od najvažnijih resursa u BiH znanje i obrazovanje. Mi nismo bogati niti velikim rudnim bogatstvima, niti tehnologijama kojim vladamo, ostalo nam je to znanje. I, iz tog razloga je meni sasvim razumljivo i sasvim logično da smo svi osjetljivi i da smo svi jako zainteresirani za pitanje znanja, a posebno visokog znanja, visokog obrazovanja koje treba da da najviše znanja.

Naravno da se slažem oko toga da nam treba moderno znanje. Ja bih rekao svjetsko znanje, znanje koje nije samo na evropski, nego na svjetskim standardima i to na onim standardima koje ne definira samo Bolonjska deklaracija, koja je jedan od okvira, koji smo potpisali i obavezni primjenjivati, nego onih svjetskih standarda koji su omogućili razvoj znanja, razvoj istraživanja, razvoj obrazovanja, onih standarda iza kojih i Evropa još uvijek zaostaje i prema kojima zaostaje, dakle, prije svega onih koji su u Americi i iz tog razloga govorim o svjetskim standardima koji su nam potrebni, a neki minimum bi bilo ono što je propisano Bolonjom.

S druge strane, ni najmanje nisam od onih koji smatraju da ono što smo imali nikako nije valjalo i nikako nije bilo dobro, a ono što ćemo kao buduće imati će biti spasonosno. Dapače, obratno je, mi smo, mi možemo blagodariti činjenici da dugo vremena jesmo objektivno dio kontinentalnog, bolje rečeno njemačkog obrazovnog sistema, koji je pokazao visoki nivo sposobnosti da se prilagođava razvoju, to je ono što je omogućilo visoka znanja i u bivšoj zemlji i unutar toga i BiH, naši inženjeri naši stručnjaci, naši ljekari, naši profesori su pokazali svoju sposobnost, ne samo na prostoru bivše zajedničke države i u svijetu i među ostalim zahvaljujući tom znanju, zahvaljujući tom obrazovanju i stekli nekim kvalitetima. Ja nemam nikakvih iluzija i znam da će neki od tih kvaliteta biti žrtvovane za ono što se zovu standardi Bolonje i za ono što se zovu novi evropski standardi. Nisam nimalo siguran da je to jako do bobro i da će to biti jako dobro.

Bez obzira na sve to, naravno da nam je potreban standard koji se zove Bolonjska deklaracija, da nam je potreban sistem kredita i pokretljivost studenata i nastavnika. To nije jednostavno ni postići, niti se to postiže time što ćemo jednog dana proglasiti neki univerzitet da je uveo te standarde. Najprije je potrebno osigurati kvalitetne nastavnike, koji će biti spsobni na zadovoljavajućem, na modernom standardu prenositi znanja mladima. Naravno da je potrebno prilagoditi ne samo programe tim standardima, nego i istraživanje konačno dobiti diplome.

Ovo je sve ono što podržavam, što smatram da je važno i što smatram da je potrebno, jer smo nažalost izgubili veliko vrijeme, dugo vrijeme, ne samo vrijeme, koje smo proveli pod agresijom na BiH, nego i ove godine poslije Dejtonskog sporazuma o kome se nismo stigli dovoljno brzo oporaviti i prilagođavati tim standardima. Zato smatram da je žurba, da se usvoji zakon o visokom obrazovanju razložna. Mislim da je važno da što prije dobijemo taj zakon. Ipak, imajući sve ovo na umu, ne mislim da ovi razlozi mogu biti dovoljni da bi se žrtvovalo nešto drugo, što mora biti princip i što jeste princip u BiH, a to je ravnopravnost naroda BiH. Ravnopravnost konstitutivnih naroda. To je ono što osobno smatram principom iznad svih principa u BiH, principom koji mora biti uvažavan uvijek i svaki puta kad donosimo bilo kakve odluke, za koje neko u BiH bilo koji od tri konstitutivna naroda smatra da su važni i da dodiruju njegova pitanja. Ja ću ovdje biti vrlo jasan. Ne smatram da išta više ili išta manje ovaj zakon se tiče prava Hrvata u odnosu na pravo Bošnjaka i pravo kao Bošnjaci, kao i Srbi imaju pravo da koriste svoj jezik i imaju osjetljivost za svoj jezik. I, Bošnjaci kao i Hrvati i Srbi imaju potrebu da imaju moderno obrazovanje i imaju potrebu a imaju obrazovanje za koje smatraju da je u interesu njihovog i kulturnog i jezičkog i svakog drugog standarda i osjećaja.

Iz tog razloga, biću vrlo jasan, smatram da je trebalo ići drugim putem da se dođe do današnjeg dana, a taj drugi put je trebalo ići putem da se nađu prvo ustavna rješenja, pa potom pojedinačna zakonska rješenja. Ne smatram da su dobra rješenja, koja se donose, pa se onda stavljaju na čekanje dok se usagласи Ustav ili ne smatram da su dobra rješenja, koja podrazumijevaju promjene Ustava, ali ne urade nego idu za zakonskim rješenjima. Naravno, znam da će, vjerovatno neki imati drugačije mišljenje i da se neće u cjelosti sa mnom složiti. Međutim, meni je u ovom času puno važniji princip od pojedinačnog rješenja, koliko god da sam zainteresiran snažno za dobra i kvalitetna rješenja zakona o visokom obrazovanju BiH.

Ovdje hoću ponoviti još jednom, Hrvati BiH jesu konstitutivan i jednakopravan i ravnopravan narod u BiH. Oni svakako imaju pravo da iznesu svoje stavove i svoj osjećaj kao što i mi drugi imamo obavezu da dobro vodimo računa o tome koji su to argumenti i da vidimo koja rješenja treba tražiti da bismo našli konačno rješenje.

Rekao sam pravo na obrazovanje, a posebno na visoko obrazovanje je svakako jedno izuzetno važno pitanje. Možda nekima koji nisu iz BiH, koji ne dolaze sa prostora one bivše nam zajedničke države, ova pitanja naša mogu biti i čudna, ali mi ovdje još uvijek imamo u ovom domu ljude koji su stariji od najstarijeg univerziteta u BiH. Drugim riječima mi svi imamo blisko historijsko sjećanje, pamćenje na vrijeme kad u ovoj državi

nisu postojali univerziteti. Kad smo išli na školovanje u druge veće centre, kad smo prije toga još išli na školovanje u Peštu i Beč, što je bilo dobro sa stanovišta programa, a nije bilo sa stanovišta niza drugih stvari dobro, jer smo se morali školovati u nekom drugačijem okruženju, na drugim jezicima itd. i nismo uspijevali razvijati taj svoj jezik na onom nivou kako se može razviti kad imamo vlastite visokoškolske ustanove.

Iz tog razloga, ja moram kazati da strahovi koje čujem ili nesigurnost ili određeno ne povjerenje, koje može izazvati ovaj zakon za mene su važna stvar, za mene su to političke činjenice, za koje treba tražiti rješenje. Nisam zato da blokiramo rješenja, ali nisam niza da idući suprotno Ustavu donosimo rješenja. Ne želim da Hrvati u BiH imaju osjećaj da su nadglasani. Ne želim da Hrvati u BiH imaju osjećaj da su majorizirani i konačno odbijam svaku pomisao da ja ili Bošnjaci u Federaciji BiH smo faktor ili činilac majoriziranja, a pogotovo, da je naša principijelna politika da majoriziramo Hrvate u Federaciji, pa time i u BiH. To, zaista, odbijam svaku primisao na to odbijam i nikada neću biti ni u kakvom procesu koji bi išao u tom pravcu. Iz tog razloga vrlo jasno izražavam svoj stav, da kao Bošnjak i predstavnik Bošnjaka u ovom domu, ne želim izazvati nikakav osjećaj majorizacije Hrvata Bošnjacima ili od strane Bošnjaka.

Da li u ovom času, mi možemo i koliko možemo promijeniti objektivne činjenice o kojima razgovaramo to je drugo pitanje? Da li trebamo tražiti rješenja koja su prihvatljiva? Da. Nisu mi prihvatljiva rješenja, koja će zadovoljiti određeni datum, a neće zadovoljiti temeljne principe. Kao što ne želim da vidim sebe majoriziranog i prglasanog, ne želim da vidim ni druge u ovoj dražvi. Ne smatram da je jedno rješenje u bilo kojem zakonu niti najbolje niti vječno i trajno i smatram da rješenja koja budemo donijeli u ovom zakonu moraju, prije svega, omogućiti moderno i savremeno, svjetski savremeno obrazovanje za sve buduće studente iz BiH i za sve buduće studente u BiH koji mogu doći sa strane. Želim isto tako da rješenja koja nađemo budu takva da omoguće dalji razvoj svima u BiH i da omoguće jednaku poziciju svima. Ako se ta rješenja nalaze u tome, da štampano diplome na tri jezika, da omogućimo pravo svakom studentu i svakom nastavniku da govori bilo kojim od tri konstitutivna naroda treba ići za tim rješenjem.

Ako danas usvojimo nešto što neće u cjelosti zadovoljiti sve što nam treba, mislim da trebamo tražiti u najkraćem mogućem roku rješenja koja će ići u tom pravcu.

Na kraju, podržavajući osnovnu namjeru da dobijemo moderan zakon o visokom obrazovanju, pozivam sve nas ovdje da tragamo za rješenjem koje će biti prihvatljivo i koje će nas voditi u bolju budućnost. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Čengiđu. Za riječ se javlja Osman Brka. Osmane, ja sam napravio grešku. Prvo je Jukić na redu. Po redoslijedu, greška. Ovdje sam ja pročitao. Oprosti molim te.

## VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege, poštovani ministri, članovi Vijeća ministara, nazočni predstavnici međunarodne zajednice, predstavnici medija, sve vas pozdravljam. Ja ću nastojati što je moguće kraće reći ono najvažnije o Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju, o osnovnim principima.

Ovih dana bio sam u prilici nekoliko puta odgovoriti na pitanje kako ja vidim ovo vrijeme kad ćemo usvajati ovaj zakon. Za sam odgovorio u više navrata jednako. Predloženi tekst zakona nije dobar, ali nije niti loš da se ne može amandmanima popraviti. Mi iz HDZ-a jesmo za reforme, zalažemo se za korjenite i prave reforme, one koje će osigurati bolje uvjete za život svima u BiH. I, naravno, nadao sam se da ćemo one amandmane koji su bitni i važni, koji će popraviti ovaj zakon da ćemo ih usvojiti. Međutim, nakon završetka komisijske faze, ja sam se razočarao, jer sam saznao da ništa od tih amandmana koji su bili vrlo bitni i važni i koji su jamčili da će reforma visokog obrazovanja biti reforma, a ne kvazireforma. Ovo je kvazireforma. Čak smatram da pojedina rješenja u ovom zakonu, za mene je upitno da li su usuglašena i sa dokumentima koje ovdje spominjemo, od raznih konvencija, deklaracija i ostalih, jer jedna od ovih Bolonjska deklaracija govori o nacionalnim i mogu reći državnom obrazovnom sistemu, sustavu. Ja ga ne vidim, nego vidim tri obrazovna sustava u ovoj zemlji. Govori se o potrebi mogućnosti akademskog osoblja i studenata, ne znam koja je to i kakva prohodnost, mobilnost moguća, ako imamo umjesto jednog tri sustava.

Još da bude situacija interesantnija, jedan od ova tri sustava odnosi se na samo sedamdesetak tisuća ljudi. Vrlo interesantno.

Mi smo, bar ova parlamentarna većina i Vijeće ministara, koga je izabrala ova parlamentarna većina, opredijelili se za reforme. Pa se govorilo koje su to i najvažnije reforme. Među njima spominjale su se, između ostalih i reforme fiskalnog sustava. Prvi korak rekli smo da je formiranje uprave za indirektno oporezivanje kao prelazno razdoblje do uvođenja PDV-a kao konačnog cilja što imaju ve zemlje u Evropi, osim BiH i Moldavije. Evoga tu smo mi. Zato me čudi da je malprije gospodin ministar rekao kako on intimno jeste za koncept zakona, po kom bi obrazovanje bilo uređeno na državnoj razini, međutim nije moguće financiranje. Ja sad postavljam pitanje ministru i nama svima. Zar smo se mi već odrekli za mene, generalno dogovorene fiskalne politike, koju ćemo provesti u zadnjih narednih 3-4 godine. Jer smo već rekli da nema PDV-a. Zar nam to nije cilj. Ako se to realizira, onda način financiranja u tom smislu problema uopće ne postoji u tim trenutkom. Dakle, to nije razlog. I, neki drugi argumenti ovdje izneseni u prilog obrane rješenja iz ovog zakona su vrlo tanki argumenti. Zapravo nema argumenata. Sam ministar ili resorno ministarstvo ispričavam se, u obrazloženjima, kad spominje načela ili ciljeve koji se žele postići, ne spominje ništa od onoga što bi, zapravo trebalo postići, jer se ne postiže. Ne postiže se jedinstven visokoškolski sustav. Ne postiže se ono što treba da budu svi u jednakom položaju u smislu jednakih uvjeta školovanja, pa i cijene školarine i jednakog standarda akademskog osoblja i studenata. To nemamo.

Ono što me najviše razočaralo jeste činjenica da zakonska rješenja, da rješenja u ovom zakonu nisu usklađena sa ustavnim rješenjima, odnosno ustavnim uređenjem u BiH. Dakle, mi unaprijed donosimo zakon koji nije usklađen sa ustavnim rješenjima. Ja smatram da se upuštamo u jedan posao, jedan presedan i smatram da ovo nikako nije dobro i gospodin Čengić, vjerovatno će on kasnije drugačije glasovati od mene, ali je dobro rekao da je trebalo ići obrnutim redoslijedom. I, aposlutno se slažem. Jer, ne znam na osnovu čega semože pretpostaviti da će se dogoditi to što se treba dogoditi i ja se bojim da će ova rješenja, ovaj zakon biti zakon za samo jedan dio BiH, što je, opet još gore rješenje od nikakvog rješenja, odnosno gore rješenje nego da zakona nema.

Prema tome, stvarno zapadamo u vrlo ozbiljne kušnje i dovodimo sebe ovaj parlament i institucije ove države u jedno moguće vrlo nepovoljno stanje, koje, ne znam na koji način može završiti i dobro, ali to su pretpostavke, ali za sada nemamo jamstava da će završiti vrlo dobro i u rokovima koji se ovdje navode. Ne bih o detaljima niti govorio o tome, ako bude potrebe to ćemo u drugom dijelu govoriti, ali ja smatram isto tako da nismo nikako trebali ići na ovaj način kršiti ustavna rješenja. Trebali smo ovo pripremiti na jedan drugi način, uvažavajući ustavna rješenja, a isto tako imam informaciju da je bilo amandmana koji su uvažavali ustavno rješenje BiH i onda bi samo bili male popravke u ovim rješenjima datim u ovom prijedlogu zakona. Međutim, opet kao što sam rekao u komisijskoj fazi nije bilo volje da se niti taj korak napravi.

Koliko se ko osjeća dobro ili loše, ja vam moram reći da se ja kao član Kluba hrvatskog naroda u ovoj parlamentarnoj skupštini uopće ne osjećam ugodno, niti dobro ovog trenutka, jer od prilike vidim, procjenjujem kako će biti u glasovanju oko ovog prijedloga zakona. Ne znam kome to treba, ne znam kud nas to vodi.

Ovih dana čuo sam isto tako aktualno je bilo prijem novih članica u Evropsku uniju kad su neki procjenjivali koliko to BiH, ako nastavi ovakvim koracima i ovakvim tempom reforme će trebati da postane članica Evropske unije, pa su neki rekli, čak, tek 2012. godine. Ja velim, ponoviću, ja sam optimist, mi smo ovdje prije desetak mjeseci govorili o tome malo optimistično istina, moram reći i preoptimistično moram reći da je to moguće uraditi i da bude 2009. godina. Ali, ako budemo donosili ovakve zakonske projekte i zvali ih da su to reforme, koje su, još jedanput ću reći upitno provodive zbog neusuglašenosti sa našim ustavno-pravnim uređenjem, pitanje je onda stvarno, jesu li ovi neki bili možda i realisti a mi samo nerealni optimisti.

Evo, ja, zbilja neću duljiti, u onom drugom dijelu ću govoriti o nekim detaljima i ako smatram da je to samo, da je to izlilšno, jer već je, čini mi se ovdje testirana politička volja i raspoloženje i već su formirani stavovi i to vrlo kruti i jasni. O tome kako će ko glasovati, pa i o ovim amandmanima koji će uslijediti u drugom čitanju, ja nisam optimist da ćemo ih uopće usvojiti. Nažalost, a mislim da nam možda nije puno ni falilo pa da stvarno učinimo još neke, ministar je rekao puno kompromisa, treba učiniti još neke kompromise i dogovore i dobiti zakon, koji bi bio, stvarno, reformski zakon, kojim bi se osigurali svi oni postavljeni ciljevi da dobijemo jedan moderno uređen visokoškolski sustav u BiH, a na ovaj način ja tvrdim da nećemo dobiti ništa dobrog, jer ovaj zakon ne nudi dobra i provodiva rješenja.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Jukiću. Za riječ se javio gospodin Osman Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženi predsjedavajući, uvažene kolege, uvaženi ministri, gosti iz međunarodne zajednice, uvaženi novinari,

Nalazimo se u jednom vrlo interesantnom ambijentu, gdje trebamo donijeti jedan vrlo važan dokumenat za BiH, a koliko vidim konsenzus nije napravljen. Mislim da tu ima dosta krivice i do međunarodne zajednice, koja nas dobodi u ovakvu situaciju i ja sam, zaista, ovdje stekao dojam da ljudi u ovom domu naroda delegati žele supješno da rade, ali dovodeći nas u ovakvu situaciju gdje nije napravljen politički konsenzus ranije, stvari dolaze do jedne ružne, do jednog ružnog stanja, sa kojim ja, uopšte nisam zadovoljan.

Kad smo dobili prijedlog ovog zakona, ja sam pokušao da, kad je ovaj zakon u pitanju, konsultujem one na koga se on odnosi na studente i na osnovu tih razgovora, ja sam dobio određen broj njihovih razmišljanja i dobio sam u stvari i vi ste svi delegati su dobili određeno pismo od Unije studenata Sarajevskog univerzitea, s tim što sam ja na osnovu tih njihovih primjedbi pokušao da napravim amandmane. Ja sam ih poslao 11. Četiri su bila isključivo njihova želja, četiri amandmana. Danas na komisiji djelomično je prihvaćen jedan, a ostali nisu. A, ja sad ovdje postavljam pitanje jedno drugo. Ja ovdje imam spisak svih udruženja studenata sa Sarajevskog univerziteta, to je Asocijacija studenata Akademije likovne umjetnosti, Arhitektonskog fakulteta, Ekonomskog fakulteta, Elektrotehničkog fakulteta, Farmaceutskog, Građevinskog fakulteta, Kriminalističkih nauka, Mašinskog fakulteta, Medicinskog fakulteta, Muzičke akademije, Prirodnomatemičkog fakulteta, Fakulteta političkih nauka, Fakulteta za sport i tjelesni odgoj, Poljoprivrdnog fakulteta, Prava, Fakulteta za saobraćaj i komunikacije, Stomatološkog fakulteta, Veterinarskog fakulteta, Medicine, Asocijacije studenata studenskih domova, studenata fakulteta Islamskih nauka i Visoke zdravstvene škole i Pedagoške akademije, koji jednoglasno traže određene stvari, koje danas naša komisija nije prihvatila.

Eh, sad ja postavljam pitanje. Zar ovaj dom ima pravo da se ogлуši na zahtjev svih ovih asocijacija studenata u Sarajevu? Nisam išao van Sarajeva. Nisam imao vremena, a volio sam otići u sve studentske centre, da i od njih pokupim mišljenje. Međutim, preko tih amandmana se prešlo jednostavno, kao eto, to je Osman onako uradio. Nije to Osman onako uradio, ako sam se izašto pripremao u ovom parlamentu, onda sam se pripremao za ovaj zakon, Zakon o visokom obrazovanju, jer sam ja po vokaciji prosvjetni radnik i znam šta to znači.

Ja sam od mojih podnijetih 11 amandmana, vidjeći da oni nisu prošli na komisiji, obnovio jedan ključni o kome ću govoriti kad budemo govorili o amandmanima. I, ja neću da vjerujem da će biti ovdje neko ko može dignuti ruku protiv nečega što je izrazito pravo i sloboda svakog građanina u ovoj BiH. Ja hoću zato da se izborim i hoću zato da u drugom dijelu kad budemo govorili o amandmanima da iznesem taj amandman i da ga

ovdje vama obrazložim i ja ne mogu da vjerujem da će neko biti protiv toga da digne ruku za taj amandman. To je, u stvari, ako hoćete mogu ja odmah o njemu govoriti.

MUSTAFA PAMUK

Nemoj Osmane.

OSMAN BRKA

Dobro.

MUSTAFA PAMUK

Hvala vam lijepo. Evo čuli smo gospodina Osmana Brku. Imamo li još nekih primjedbi, imamo li još diskusija? Gospodine Genjac, izvolite.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, uvaženi gosti,

Danas je rečeno da se vladajuće stranke nisu složile, nisu našle snage, nisu umjele, nisu mogle složiti se oko ovog zakona i da je to jedan od problema.

Nažalost, ja sasvim pouzdano tvrdim da i stranke u opoziciji nisu se složile i nemaju moći ni sposobnosti da se slože oko ovog zakona, jer primjerice jedan SDP kao opoziciona stranka ima potpuno drugo gledanje na ovaj zakon, u odnosu na jedan SNSD, koji je ključna opoziciona stranka na prostoru RS-a.

Ovim ja, dakle, hoću da kažem da ovo je pitanje koje po svojoj naravi u velikoj i značajnoj dimenziji ima političku dimenziju. Mi imamo pred sobom zakon za koji je rečeno da je antireformski, da se sa ovakvim reformama neće nigdje stići, da je to zakon koji, bolje da nije ovakav ni predložen, rješenja koja u sebi ne sadrži ne nudi nikakva rješenja itd.

Međutim, kad se malo pažljivije pogleda stvar, dakle, mi imamo jedan okvirni zakon o visokom obrazovanju, koji dva bitna pitanja rješava. Bolonjska deklaracija i na taj način osigurava pitanje koje reguliše i reguliše utvrđene principe, u skladu sa evropskim standardima u oblasti diplomatskih, posdiplomskih studija, diploma, dodataka diplomi, ocjena kvalitete, sistema studentski transfer kredita itd. Zatim, zakon osigurava kompatibilnost da Lisabonskom konvencijom, koja insistira da se riješi pitanje priznavanja kvalifikacija koje se odnose na visoko obrazovanje u evropskoj ligi, izuzetno značajno pitanje i ovaj zakon to rješava. Zakon je, zaista dugo vremena rađen, uključeni su bili predstavnici Vijeća Evrope i, zaista i brojni međunarodnih organizacija i ja mislim da su ugrađeni osnovni principi u oblast visokog obrazovanja, koji su uspostavljeni ili se uspostavljaju u evropskom prostoru visokog obrazovanja i zakon polazi od univerzalnih principa ne diskriminacije i prava na obrazovanje, zakonom se regulišu načela autonomija univerziteta, integrisani univerzitet, mobilnost studenata, akademskog osoblja, osoblja, formiranjem nacionalnih centara za informacije itd. U zakonu je riješeno pitanje status studenata, prava studenata, akademskog osoblja, status

akadenskog osoblja, prava akademskog osoblja, nastavnog procesa itd. i to čini nekih 95% zakona.

I, znate šta je vrlo interesantno? Interesantno je to što se izriču krupne ocjene o zakonu, međutim, nema amandmana koji rješavaju ili utiču da se riješe pitanja kvaliteta nastave, izbora osoblja, tehnološkog procesa obrazovnog, način na koji će poboljšati priznavanje diploma, koji će poboljšati mobilnost studenata, koji će poboljšati transfer znanja među univerzitetima, koji će poboljšati praćenje svjetskih trendova u nastavnom procesu itd. nema amandmana na ta pitanja, koja su ključni dio ovog zakona i koja, dakle, rješavaju ono što je cilj ovog zakona. Amandmani su na pitanje, da budemo otvoreni, i da se usmjerimo na suštinu, amandmani su na pitanje da li je nadležna država, entiteti ili županije i to su amandmani, uglavnom 90%. Nema amandmana koji se tiču ovih ključnih pitanja zakona. Naravno i ovo je ključno pitanje, ali ja smatram kad uzmemo ciljeve, koje treba postići usvajanjem ovog zakona, kad uzmemo imperativ Bolonjske deklaracije, Lisabonske konvencije, potreba reformskog obrazovnog procesa i kad uzmemo odnos raspoloženja, strukturu i pitanja, koja su kao prethodna pitanja postavljena da bi se postigao politički konsenzus, dolazimo do zakona predloženog u formi, koji i ta pitanja, na koja su podneseni amandmani rješava za trenutak u mogućoj formi.

Apslutno sam zato da sve nadležnosti idu na državni nivo i da se tamo, u skladu sa strukturom BiH i njenom nacionalnom strukturom rješavaju sva pitanja.

Međutim, vi to vrlo dobro znamo ne postoji u ovom trenutku potrebna politička volja i spremnost predstavnika jednog ili dva entiteta da se to tako uradi. To je naša realnost. I, oni koji su radili zakon, oni koji su pripremali zakon, radili su ga u uslovima spoznaje o ambijentu koji vlada u BiH. Imperativ da se potignu ciljevi koji su hitni, ažurni i imperativ da se zadovolji stanje u kome se nalazimo.

Ja, dakle, ne želim da branim, ne želim da zastupam interese ni autora, ni predlagača zakona, da li se to moglo suptilnije sa više umješnosti napraviti, ja, zaista ne znam, poznajući složenost situacije, ali hoću da u prvi plan istaknem ono što zakon nudi. Ono što zakon jeste i ono što se od zakona očekuje.

Budući, dakle, da nepokolebljivost smatram da se ono što se hoće ovakvim zakonima postići, postići najbolje, ako je na nivou države, normativa i sve institucije koje to pitanje regulišu, jer, dakle, konsekvntno tom principu, ja bih, recimo podržao sve ono što se tiče nadležnosti da se prenese na državni nivo i CIPOK i fondovi itd. i licenciranje itd.

Međutim, to gledanje, takav pristup zakona, u toku izrade zakona, nije dobio podršku i nije postignuta potrebna saglasnost i sasvim je izvjesno da u ovom trenutku takva varijanta nema prohodnost zakona. I za mene je razumljivo kad se u takvim prilikama radi, dakle, da se u procesu koji je proces koji nije završena činjenica, dakle, da je u ovom trenutku opredjeljenje za ponuđeno rješenje u zakonu. Ja u ponuđenom rješenju u zakonu, zaista ne vidim da se u Federaciji BiH pominje prednost i ustanovljuje prednost ili osigurava prednost, ili ističe na uspostavlja prednost bilo kojeg naroda. Dakle, zakon rješava i tretira i jedan i drugi i treći narod u Federaciji na isti način, sa

istim pravima, sa istim potencijalima i bez ikave diskriminacije i bez ikakve mogućnosti majorizacije. Bili smo mi svjedokom nadglasavanja u ovom parlamentu i skoro tri zakona kad su jedan narod nadglasanli ili drugi, tu je, dakle, to je stvarnost poslovničke procedure, imaju, naravno i drugi mehanizmi, koji postoje. Međutim, ja ne vidim, zaista u prijedlogu zakona da se u Federaciji favorizira ili omogućava ili stvaraju pretpostavke za majorizaciju nekog naroda. Zaista, nisam mogao pažljivim isčitavanjem vidjeti tu da se nekom narodu, da li bošnjačkom, da li hrvatskom ili nekom osigurava potencijali nadglasavanja ili majorizacije ili na neki drugi način.

Ponuđeni amandmani predlažu da se dodatne garancije osiguraju, ali budući daje ista pozicija, budući da su ista prava ne vidim, dakle, razloga za to. O progutanim strahovima i isprobanim strahovima, zaista, ovom prilikom ja ne bih govorio bez mogućnosti da se količine straha adekvatno izmjere i kod jednog i kod drugog i kod trećeg naroda. Bojim se da je teško izmjeriti taj strah objektivnom nekom mjerom, ali nekakva iskustva upozoravaju, dakle, da poimanje količine straha kod ovog ili kod drugog ili trećeg naroda treba, zaista, oprezno primiti. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Genjac. Ja mislim da, ako, da smo iscrpili u ovom dijelu diskusije.

Zato bih, ako se niko od kolega ne javlja za riječ, evo ja predložio da stavimo na glasanje ovaj zakon u prvom čitanju.

-8 za.

Ko je suzdržan pitam? – 1 suzdržan.

Ko je protiv? – 5 protiv.

Ja mislim da je ovaj zakon u prvom čitanju prošao. Predlažem da otvorimo raspravu i, Anto izvolite.

ANTO SPAJIĆ

Gospodine predsjedniče, štovane dame i gospodo,  
Klub hrvatskih izaslanika traži stanku od 30 minuta.

MUSTAFA PAMUK

U redu. Hvala lijepo. Stanka 30 minuta.

/PAUZA/

...zatražio je petnestominutnu pauzu, tridestominutu, pardon. Isteklo je vrijeme. Počinjemo sa radom. Ima li potrebe. Ja mislim da ima. Da nam predstavnici hrvatskog naroda kažu kakav je dogovor postignut na ovoj pauzi, da nastavimo rad. Ima li, predsjednik Kluba ili ko će izaći? Gospodin Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, cijenjeni kolegle, dame i gospodo, ja ću vas obavijestiti, mi smo ovu stanku od 30 minuta iskoristili i konsultirali se i zaključili sljedeće.

Budući da se radi o vrlo važnom zakonu, na koji je bilo 60-tak amandmana, mi, naravno, nismo zadovoljni sa onim što se dogodilo u komisijskoj fazi i imamo potrebu obnoviti amandmane, a isto tako moguće je podnijeti i još neki drugi amandman i tražimo da se ispoštivaju rokovi, sukladno članku 89. točka 1. i 2. našeg poslovnika.

MUSTAFA PAMUK

Molim te Velimire, hoćeš pročitati.

VELIMIR JUKIĆ

A, ovo podrazumijeva da se drugo čitanje dogodi najranije 48 sati od sada ili od vremena završetka rada komisijske faze, sa ovim rokom se ponovo uklapamo u zadani rok 7.5. tj. petak i ja mislim da bi bilo dobro da se, možda već sada zakaže nastavak u petak, a da dotle stručne službe, kao što i priliči treba, imaju vremena i obvezu složiti sve amandmane po redoslijedu i na način kao što to je i bilo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Jukiću. Evo, da se, dakle, obzirom da je to stav jednog kluba, to je normalno da ga ispoštujemo. Ja molim da se odmah sad dogovorimo za sjednicu u petak u 10 sati, odmah moram reći da će sjednicom predsjedavati ili Goran ili Velimir, jer ja sam na putu ili Goran ili Velimir oni će se to dogovoriti. Još jedna stvar. Dakle, dogovorili smo se u petak u 10 sati. Jadranko molim te.

Drugo, mi smo ovdje imali jedan zakon još da završimo ovo.

### **Prijedlog zakona o Državnoj agenciji za istraživanje i zaštitu**

Mi smo završili prvo čitanje. Ovaj zakon je na Predstavničkom domu u potpunosti usvojen i, evo da završimo ovaj zakon i u drugom čitanju i da smo riješili ovo što nam je ostalo.

Zakon o tarifama nećemo raspravljati, jer je pao na Predstavničkom domu. Znači, taj zakon. Molim vas, nećemo ga raspravljati. Molim vas da završimo ovo. Predlažem da obavimo raspravu u drugom čitanju o ovom zakonu. Dobili ste izvještaj zajedničke komisije. Komisija je prihvatila šest amandmana, koji su postali sastavni dio teksta zakona u drugom čitanju. Evo, izvolite, vodićemo raspravu. Nije bilo novih amandmana i da li se neko javlja za riječ, vezano za ovu tačku dnevnog reda? Koliko ja vidim niko se ne javlja za diskusiju, ja stavljam zakon o Državnoj agenciji za istraživanje i zaštitu BiH.

Ko je za zakon?

Jednoglasno. Kolege, hvala vam lijepo.

Ja vas molim, u petak u 10 sati je nastavak ove sjednice. Hvala vam lijepo, samo ovaj zakon.

Sjednica je završila sa radom u 20 sati.

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT  
**NASTAVKA 23. SJEDNICE DOMA NARODA**  
**PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,**  
**održane 7.5.2004. godine, s početkom rada u 11,20 sati**

**PREDSJEDAVAJUĆI**  
**GORAN MILOJEVIĆ**

Poštovana gospodo, poštovani delegati i poštovani gosti i predstavnici javnog informisanja, otvaram nastavak 23. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Na sjednici je prisutno trenutno 12 delegata, 13-ti delegat doktor Radovanović ovdje, tako da, evo saće se i on pridružiti ovdje, znači možemo konstatovati da imamo iz reda bošnjačkog naroda 4 delegata, da iz hrvatskog naroda imamo 5 delegata i iz reda srpskog naroda 4 delegata.

Gospoda Mustafa Pamuk i gospodin Zoran Spasojević opravdali su izostanak sa sjednice zbog službenog putovanja.

Sobzirom da postoji kvorum možemo punovažno donositi odluke na današnjoj sjednici i u nastavku ove sjednice ostalo nam je da razmatramo sljedeću tačku dnevnog reda, a to je

**1. Prijedlog Okvirnog zakona o visokom obrazovanju, drugo čitanje**

**Ad.1. Prijedlog Okvirnog zakona o visokom obrazovanju, drugo čitanje**

U drugom čitanju vodi se diskusija o amandmanima i glasa se o zakonu.

U skladu sa članom 89. Poslovnika Doma naroda amandmane su uložili delegati Nade Radović, Brnko Zrno, Ilija Filipović, Tomislav Limov i Osman Brka.

Da li se neko javlja za riječ?

Dajem riječ mom kolegi Velimirju Jukiću.

**VELIMIR JUKIĆ**

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege zastupnici, dragi gosti, dame i gospodo, ja bih zamolio da se na početku našeg današnjeg rada nastavka ove sjednice dogovorimo oko jedne stvari. Mislim da je bitno.

Članak 89. našeg poslovnika, budući da Klub hrvatskog naroda u ovom domu pretpostavlja jedan način razvoja tijeka ove sjednice, odnosno ishoda glasovanja, a

sukladno točki 3. pod b) mi smo pripremili još jedan set amandmana u smislu usuglašavanja dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.

Naravno ovo je hipotetski, jer se može dogoditi i drugačije, ali mi očekujemo da će se dogoditi na način da budu neki naši amandmani u raspravi i nakon izjašnjenja o njima odbije, odmah najavljujemo znači ulaganje novih amandmana u cilju, kao što ovdje piše sukladno Poslovniku, članak 89. točka 3. pod b). Evo toliko.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Jukiću.

Izvinjavam se samo jedan mali tehnički detalj. Moramo razjasniti ovdje.

Dakle prema ovome kako sam ja razumio sada bismo trebali izvršiti usaglašavanje ovih amandmana, odnosno prijedlog gospodina Filipovića i gospodina Branka Zrne, pošto su se oni odnosili na iste članove, a različiti su bili. Jel tako?

Zamolio bih nekoga ko može pomoći da prevaziđemo. Gospodine Jukiću hoćete vi?

VELIMIR JUKIĆ

Ja ću ponovo, ispričavam se ako nisam bio dovoljno jasan. Međutim, ja ću ovdje evo možda pozvati, ako trebamo napraviti kako to i predviđa se ovdje kratku pauzu da se dogovorimo kako ovo protumačiti.

Dakle ja ću reći sada ponoviti kako mi tumačimo članak 89. točka 3. pod b).

Znači amandmani koji su obnovljeni i danas su nama ovdje na odlučivanju, mi pretpostavljamo da će neki imati za nas negativan ishod i stom pretpostavkom pripremili smo nove amandmane sukladno članku 89. točka 3. pod b). Dakle oni su hipotetski. Nisu na razmatranju sada nego u slučaju odbijanja već postojećih amandmana. Ali ja ovo najavljujem da ne ispadnem kasnije da sporno da ti amandmani nisu najavljeni. Oni su najavljeni i postoje, ali nisu aktualni i nema potrebe, jer istu stvar je već amandmanski djelovano kroz druge amandmane koji su već u proceduri. Ali evo, možda ne moraju najavljivati, ali evo mi smo ih željeli najaviti da ovdje se otkloni neka dilema da li je to u skladu sa Poslovnikom.

GORAN MILOJEVIĆ

Da li se neko javlja za riječ? Gospodin Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, uvaženo predsjedništvo, predstavnici medija, da se pažljivo zadržimo na Poslovniku i na stvarnoj situaciji. Dakle Poslovnik zaista predviđa mogućnost da se i mimo utvrđenih rokova, odnosno poslije utvrđenih rokova, nakon što rasprava počne, a rasprava je počela predsjedavajući Doma u konsultaciji sa zamjenicima predsjedatelja može uvažiti nove amandmane u sljedećim slučajevima – kada se odnose

na nove aspekte koje komisija nije mogla uzeti u obzir, to je pod a) ili pod b) kada nastoji usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.

Mi imamo podnešene amandmane kako je predsjedavajući najavio od strane 4 poslanika, delegata. To su amandmani koji su bili podnešeni na sjednici Ustavno-pravne komisije gdje nisu uspješno odbranjeni i prema Poslovniku oni se mogu podnijeti prije sjednice da se obnovi odbrana tih amandmana na Domu i to nije sporno.

Ja sam imao priliku sinoć vidjeti se novom grupom amandmana koju je podnjao delegat gospodin Filipović. Priroda tih amandmana je ukratko rečeno da se jedan broj amandmana ponavlja iz onog seta koji je već podnešen na Ustavno-pravnoj komisiji, a druga grupa amandmana predviđa nova rješenja. Rješenja u smislu jednoga simetričnog pristupa, odnosno da bi za Federaciju i Brčko Distrik u pogledu licenciranja i finansiranja bila nadležnost na državnom nivou, a za Republiku Srpsku nadležnost od strane entitetskog ministarstva obrazovanja.

Budući da su amandmani prvobitni gospodina Filipovića predlagali da se zadrži nadležnost na županijskoj, odnosno entitetskoj razini u pogledu predmeta na koji se odnose amandmani, a da su amandmani gospodina Zrne predlagali nadležnost države za pitanja na koje se odnosi, dakle ja ne vidim ovdje da postoje novi aspekti, ako se misli na član a), a i ne poziva se na član a), ne postoje dakle novi aspekti koje Komisija nije imala u vidu, a ne vidim ni da se ovim amandmanima nastoji usaglasiti dva ili više prijedloga, jer ovi amandmani nisu usaglašavanje prijedloga gospodina Zrne i gospodina Filipovića u oblasti gdje su oni podneseni novi, a gdje nisu podneseni, oni su novi amandmani.

Dakle, ne vidim da je usaglašavanje amandmana prijedlog da se između mogućnosti entitetskog i, odnosno županijskog i državnog rješavanja ovih pitanja usaglašavanje bude u smislu da se za pola države bude nadležnost na državnom nivou, a za pola na entitetskom nivou.

Ja naravno upozoravam na ovu činjenicu, jer možemo svaki amandman pojedinačno razmatrati i ustanoviti zaista da to nije usaglašavanje ponuđenih amandmana i ne ispunjavaju ti amandmani kriterije iz tačke 3. pod b) da se smatraju pokušajem usaglašavanja dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.

Ja bih molio da se o tome ima u vidu, molio bih da se izjasnimo o podnesenim amandmanima u skladu sa Poslovnikom. Vjerovatno će poslije toga uslijediti pauza i dodate konsultacije, ali sam dužan u povodu ove najave da iznesem i ovu opservaciju i mišljenje u pogledu Poslovnika. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Genjcu. Za riječ se javio doktor Radovanović. Dajem vam riječ.

## VINKO RADOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, bojim se da mi vodimo sada raspravu o nečemu što će se eventualno dogoditi. Mislim da je ova najava ovih amandmana nepotrebna.

Činjenica je da mi imamo nekoliko amandmana na ovaj zakon i mislim da bi trebalo da krenemo mi sa raspravom o tim amandmanima, a usaglašavanje tih amandmana, odnosno novi amandmani koji bi eventualno usaglasili i te amandmane će doći ili neće doći. Prihvaćće se ili neće biti prihvaćeni zavisno od Kolegija, jer Poslovnik to predviđa.

Znači mi imamo zvanične amandmane o kojima ćemo voditi raspravu, eventualni prijedlog za usaglašavanje tih amandmana, može doći ili ne mora i može ga uvažiti Kolegij ili ne mora. Prema tome sada da raspravljamo da li će se nešto desiti ili se neće desiti, mislim da nema potrebe. Mi ćemo krenuti od rasprave o amandmanima, a ako neko ima neke amandmane koji će usaglasiti ove amandmane neka ih iznese i Kolegij će onda ih prihvatiti ili neće prihvatiti. Hvala.

## GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Radovanoviću. Za riječ se javlja gospodin Ilija Filipović, pa mu ja dajem riječ.

## ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa gospodine predsjedavajući, uvažene kolege zastupnici, gospodo ministri, gospodo iz međunarodne zajednice, ja vas sve lijepo pozdravljam kao i gospodo iz medija koji prate naš današnji rad.

Mislim da je prerano počela rasprava o novim amandmanima. Dakle ovog trenutka su podjeljeni novi amandmani. Ja bih molio da se Kolegiju uruče amandmani sukladno članku 89. točka 3. koji će odlučiti o uvrštavanju ili ne uvrštavanju novih amandmana u dnevni red.

Ovo što je rekao uvaženi kolega Genjac. Hvala mu što je zastupao moje mišljenje, ali je netočno naveo osnov za ulaganje novih amandmana to je članak 89. 3. b) i ja bih samo podsjetio da smo mi još na sjednici u utorak imali na stolu obnovljene amandmane konceptijski potpuno različite, plus Prijedlog zakona, dakle tri pristupa jednom zakonskom aktu o kojem raspravljamo i to dodatni temelj da se može ići s novim amandmanima ako se nastoje usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.

Oprostite, mi ćemo voditi raspravu o amandmanima uvaženog zastupnika gospodina Zrne, koji je svojim amandmanima predvidio nadležnost države Bosne i Hercegovine, odnosno Parlamentarne skupštine BiH da donese Zakon o visokom obrazovanju. To je jedna koncepcija.

Druga je koncepcija prijedloga zakona koja predviđa donošenje zakona o visokom obrazovanju na tri razine. To je jedan entitet, to je drugi entitet i to je Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, imamo moje amandmane gdje sam zamolio, tražim da se vrati u ustavne okvire Bosne i Hercegovine dakle nadležnost visokog obrazovanja kao isključivo propisana za županije, Entitet RS i Brčko Distrikt. Dakle to su tri pristupa, dakle tri prijedloga o kojima, koje sada imamo ovdje na stolu i ovo sada što ste dobili, to je redefirini amandmani, dakle nešto ih je manje od nekih sam odustao, a neke koji stu ostali, njih je 15, oni su redefirani s težnjom da se nadležnost za donošenje Zakona o visokom obrazovanju, koje će obvezivati univerzitete u Federaciji i Brčko Distriktu i Sveučilište u Mostaru, dakle odnosi se na visoko školske, visoko obrazovne institucije u Federaciji, prenese na državnu razinu. To je to što ja nudim novim amandmanima i da se ostavi nederunuta nadležnost Narodne skupštine Republike Srpske da utvrdi, donese Zakon o visokom obrazovanju za univerzitete u tom entitetu.

Prema tome u tu, sada sam obrazložio temelj i molim Kolegij da razmotri ovo moje obrazloženje i postupi sukladno članku 89.3. Hvala lijepa.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Filipoviću.

Imao evo i prijedlgo i ja smatram dakle da u skladu sa članom 89. stav 3. u skladu stim praktično bi trebali sada dati jednu pauzu gdje bi Kolegij pokušao uvažiti ovo, odnosno razmotrio ovu novonastalu situaciju i ulaganje novih ovih redefinisanih amandmana od strane kolege Filipović.

Prema tome, koliko bi pola sata, evo prije nego što se odlučimo o dužini pauze, gospodin Brka želi nešto.

OSMAN BRKA

Ako ćemo praviti pauzu, samo sam htio da zamolim da ta pauza bude do jedno 2 i 30.

GORAN MILOJEVIĆ

Dobro, evo i kolega Jukić, koji je član Kolegijuma smatra da je, da se taj predlog treba uvažiti. Evo i ja se slažem snjim. Dakle dajem pauzu, do koliko ste rekli kolega Brka, do 2 i 30. U dva sata je nastavak.

Evo prije početka pauze gospodin Genja. Izvolite.

HALID GENJAC

Ovaj, dva tehnička pitanja. Pošto je član Kolegija iz reda bošnjačkog naroda odsutan, prema Poslovniku treba odrediti člana Kolegija koji će ga zamjenjivati u odsustvu. To je jedno pitanje.

I drugo pitanje samo da se, da budemo jasni prije ove pauze, dakle Kolegij će uvažiti nove amandmane kada nastoji usaglasiti dva ili više prijedloga u kojima se vodi rasprava. Ovo znači da novi amandman sublimira, sintetizira ili na neki način objedinjava dva prijedloga prijedloga koji su bliski ili su različiti u nekim momentima i onda se novi amandman, novi prijedlog o njemu se izjašnjava, a oni prijedlozi koji su predmet sintetiziranja o njima se ne izjašnjava. Ja mislim da je to jasno. Tu je bio nesporazum da će se tek nakon glasanja o amandmanima podnjeti i vidjeti novi. Molim vas, mislim da to nije sporno.

Dakle ako se dva prijedloga, dva amandmana ili tri prijedloga, tri amandmana o nekom pitanju nastoje u pokušaju pretočiti u formu da se objedine ta dva ili tri, pa se izradi novi amandman, to je ta situacija koju Kolegij može uvažiti i prihvatiti podnošenje novih amandmana. Dakle ako se nastoji usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava, o prijedlozima se vodi rasprava. Nakon objedinjavanja nema glasanja o svim prijedlozima, nego o sintetiziranom prijedlogu.

Prema tome, da, mislim da ovdje što se tiče Poslovnika prva stvar nije sporna i prijedlog Kluba bošnjaka da u Kolegiju gospodina Pamuka odsutnog zamjenjujem ja i mislim da je potrebno odluka Doma da se to riješi. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Evo da ne bi bilo ništa sporno u vezi stim, ako je potrebna odluka Doma mi možemo glasati u vezi stim.

Dakle, evo prijedlog Kluba bošnjaka da doktor Halid Genjac mjenja odsutnog predsjedavajućeg, odnosno člana Kolegijuma iz reda Bošnjačkog naroda gospodina Mustafu Pamuka.

Ko je za ovaj prijedlog? Sad možemo glasati.

Dakle jednoglasno je usvojen prijedlog Kluba bošnjačkog naroda. 13 glasova za.

Što se tiče drugog dijela diskusije gospodina Genjca, ja mislim da je to upravo predmet onoga o čemu treba sada ovaj kolegija u toj raspravi da donese odluku u vezi stim.

Dakle pauza je do 14 časova, a ja pozivam gospodina Jukića i gospodina Genjca u kabinet kod mene da razmotrimo.

Članovi Savjeta ministara, članovi međunarodne zajednice, predstavnici javnog informisanja, evo nastavljamo poslije pauze sa 23. sjednicom Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/PAUZA/

I na samom početku ja želim da vas izvjestim da Kolegijum Doma naroda nije postigao konsenzus u vezi sa amandmanom koje je uložio gospodin Ilija Filipović i evo

predlažem dakle da se izjašnjavamo o amandmanima koji su bili predviđeni ovdje koje smo najavili za danas, to su da vas podsjetim amandmani gospodina Ilije Filipovića, Branka Zrna, Nadeta Radovića, Tomislava Limova i Osmana Brke.

Gospodin Filipović bi želio govoriti. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepo gospodine predsjedavajući. Budući sam čuo odluku Kolegija, koji je raspravljao sukladno članku 89. Poslovnika točka 3. o novim amandmanima koje sam uložio, želim samo sa žaljenjem konstatirati, Kolegij je ovlašten tumačiti Poslovnik da ste krivo tumačili poslovnik i da ste prekršili Poslovnik Doma naroda, jer po članku 89. točka 3.b) u odnosu na neusuglašene amandmane koje imamo pred sobom, a koje sam imao u utorak, koncipirao sam amandmane koje su bili praktično riješenje za sve, kada kažem rješenje za sve, onda mislim na sva tri konstitutivna naroda, budući je ovdje riječ o vitalnom nacionalnim interesu utvrđenim ustavima koje mi imamo u Bosni i Hercegovini i to rješenje koje je ponuđeno, koje ste vi odbili da o njemu raspravljamo nije bilo ni protiv koga.

Žao mi je što niste upotrijebili svoje ovlasti gospodine predsjedavajući iz članka 18. Poslovnika, gdje ste vi kao predsjedavajući današnje sjednice Doma imali pravo sami donjeti odluku i o tome izvijestiti Dom. No, vi ste postupili kako jeste postupili, ali ste prekršili Poslovnik Doma naroda. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Dobro, zahvaljujem iako se ne slažem naravno sa gospodinom Filipovićem, ali ne želim replicirati.

Da li još neko želi govoriti? Ako ne, onda prelazimo na.  
Izvinjavam se, nisam vidio, kolega Jukić izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Ja ću vrlo kratko. Na sjednici Kolegija nije postignut konsenzus zato što konsenzus podrazumjeva da se sva trojica složimo i da o istoj stvari, o istom pitanju isto mislimo, odnosno isto odlučimo.

Ja bih zamolio, iako ne znam da li je to dobro uvoditi u praksu, ali smatram da bi bilo dobro da član Kolegija koji smatra da nije bilo razloga da se postigne dogovor i konsenzus da objasni zašto. Ja sam smatrao da su neki amandmani tipičan primjer ovoga što se navodi u točki b) kada kaže da nastoji usuglasiti dva prijedloga, a članak 18. točka 2. ovdje definira, ukoliko se ne postigne ne konsenzus onda je rješenje takvo da predsjedatelj ima pravo donjeti odluku, presuditi, znači u slučaju nepostojanja konsenzusa i tome obavijestiti Dom.

Ovog puta ovo možemo tumačiti da se predsjedatelj složio sa nepostojanjem konsenzusa i onda ne treba ni pojašnjavati.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Jukiću. Niko ne želi više govoriti o ovoj tački i evo prelazimo znači na amandmane.

Imamo amandman, svi imate pred sobom pomenute amandmane i smatram da nema potrebe da ih čitamo.

Znači imamo amandman I gospodina Ilije Filipovića.

Da li se neko javlja za riječ? Vi želite. Gospodin Ilija Filipović. Evo sada imam na displeju. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepo gospodine predsjedavajući. Dakle vidjeli ste iz koncepcije mojih amandmana da se ja zalažem za vraćanje, dakle i sadržaj mojih amandmana zalažem se za vraćanje koncepcije prijedloga zakona koji bi bio sukladan ustavnim rješenjima, dakle ustavnim rješenjima složene ustavno pravne strukture Bosne i Hercegovine.

Kada to kažem onda neću reći ništa novo, već smo o tome govorili ustvari elaborirali u prvom čitanju da je koncepcijski zakon tako postavljen da on predviđa donošenje dakle ovoga okvirnog zakona o visokom obrazovanju, tek poslije toga će se zatražiti promjena Ustava Federacije Bosne i Hercegovine gdje je u nadležnostima oblasti visokog obrazovanja i uopće obrazovna politika stavljena u isključivu, ne podjeljenu, nego isključivu nadležnost županija. Dakle to bi podrazumjevalo da naših 10 županija u Federaciji donesu identične, adekvatne županijske odluke na svojim skupštinama kojim će to prenjeti na entitet.

Dvojim, budući je riječ o oblasti koja je definirana kao vitalni nacionalni interes za svakog od tri konstitutivna naroda u Ustavu Federacije, na razini Federacije, dvojim i sumnjam u uspjeh prijenosa tih ovlasti sa županija upravo zbog svih ovih prigovora o kojima sam govorio i prošli put i okojim ću i sada reći nekoliko riječi.

Dakle, na razini županija po Ustavu Federacije mi imamo dakle donekle u određenim županijama zaštićen vitalni interes kada je u pitanju obrazovanje. Ovim, kada ovo govorim ne bih želio niti jednog trenutka da pomisli bilo tko u ovoj dvorani, tko sluša ove naše riječi i ove moje riječi da smo mi protiv obrazovnih reformi u Bosni i Hercegovini. Dapače, držim da su one izuzetno korisne, izuzetno nužne, da ih treba jednostavno uskladiti zakonodavstvo koje regulira oblast visokog obrazovanja i uopće obrazovanja sa zakonodavstvom EU kamo smo se mi uputili cijelo ovo društvo iz Jugoistočne Evrope i sve zemlje tranzicije.

Dakle pod tim podrazumjevam da to zakonodavstvo naše države bude sukladno dakle standardima obrazovnim utvrđenim u Bolonjskoj deklaraciji i u Lisabonskoj konvenciji. I to je za nas neupitno i neosporno. Ali je sporno u koncepciji ovoga zakona da o njabitnijim stvarima odlučuje nadležno entitetsko tijelo umjesto nadležno županijsko ili u nekim amandmanima koje smo predlagali, dajte, ako nam već otimate to iz ovlasti županije, dignite to na razinu države kako to imaju i druge države u okruženju koje imaju i druge države u EU. Dakle to je nešto što nam jamči da ćemo imati jednoobrazno jednake kriterije za sve studente i sva sveučilišta i univerzitete ako vam je draže u cijeloj Bosni i Hercegovini.

To je nešto što mi na tom fonu i na tom tragu želimo prihvatiti svaku odredbu ovoga zakona. Naravno da budući je ovo oblast od vitalnog interesa za svakog od konstitutivnih naroda, vodimo računa da ne oštetimo ničije vitalne interese u oblasti obrazovanja. To nadležno entitetsko tijelo po koncepciji predloženog zakona o kojem mi danas ovdje govorimo odlučuje o vrlo važnim stvarima, da ih sada ne nabrajam na prijedlog i preporuke CIPOK-a koji opet ne odlučuje konsenzusom. Molim vas lijepo. Dakle to su neka virtuozna rješenja. Negdje je konsenzus, negdje je to preporuke se moraju poštovati dakle CIPOK-a i fala bogu da je narazini države, a odlučiće to entitetsko tijelo konsenzusom, nadležno entitetsko tijelo.

Dakle koncepcija ovoga ključna je, dakle ovaj amandman je ključni da bi se zadržala ustavno pravna rješenja koja vladaju, koji vrijede u Bosni i Hercegovini, jer je predlagatelj svjesno, nadajući se retroaktivnom, dakle o konvalidiranju ovih odredbi koje bi mi danas trebali donjeti, kroz promjenu federanog Ustava. Dakle mi prodajemo buduću žetvu, ne znamo hoćemo li je stući grad, hoće li je uopće biti. Dakle igramo se snečim što objektivno nije uobičajeno u složenoj strukturi i u složenim odnosima koji vladaju u našoj zemlji.

Zbog toga je dakle, uzeću se za pravo i reći niste prihvatili nove amandmane, nove okolnosti, ali mi smo imali do sada prigodu kada god smo odlučivali o nekim amandmanima mi smo mogli promijeniti riječ. Predlagatelj je mogao promijeniti rečenicu, mogao je odrediti, promijeniti zarez, mogao je redefinirati taj amandman itd. E u tom smislu zbog pomirenja svih tih nekakvih gledanja i ne diranja u prava entiteta RS da Narodna skupština Republike Srpske regulira svojim zakonom oblast visokog obrazovanja u Republici Srpskoj tražili smo da, jer to zadovoljava i hrvatske interese ne protivi se interesima Bošnjaka da se ova oblast za sveučilište u Mostaru i univerzitete u Federaciji, dakle u drugim gradovima regulira na razini Bosne i Hercegovine, da se donese na temelju okvirnog zakona Zakon o visokom obrazovanju koji će dakle imali bi asimetrično rješenje, imamo ih na tisuće, imali smo ih do sada, imaćemo ih i od sada da imamo dva zakona, jer ako prođe ovaj, ovakvo rješenje i ovakav prijedlog, ovakav prijedlog okvirnog zakona iz radionice mjerodavnog ministarstva gdje ovdje otvoreno tvrdim nije slušana adekvatna hrvatska riječ. Kada kažem adekvatna, mislim na struku. Izostavljena je konsultacija akademske zajednice i izostavljena je konsultacija sa sveučilištarcima u Mostaru. Tamo studira gospodo 5, 6 i po tisuća studenata. Tamo je 800 akademskog osoblja uposlenog u sveučilištvu i sve su oči uprte ovdje u ovaj dom. Hoće li se na pravedan, na pravičan, na iskren, na dostojanstven način ponašati ovaj dom kada

bude raspravljao o primjedbama da je ovdje jedan prijedlog pred nama o kojem mi govorimo skojim nije zadovoljan jedan narod koji je napravljen dakle u kompletnoj proceduri bez pristanka predstavnika hrvatskog naroda od Vijeća ministara gdje je predlagatelj i to bez hrvatskih glasova pustio do evo svih razina nadležnih tijela do ovoga doma.

Ja bih se malo zamislio da li je dobro u ovako složenoj situaciji, u ovako složenom sustavu u kojem mi ovdje živimo uopće preglasavati jedan narod na jednom zakonskom projektu kada je riječ o jednoj oblasti koja je definirana kao vitalni nacionalni interes. Nije to dobro, nije to dobro zbog svih onih koji su podupirali ovo rješenje, nije dobro ni od onih koji pomažu ovoj državi, a koji nisu uvažili sve specifičnosti ove države i nisu uzeli bitnu činjenicu da su partneri za dogovor ovdje tri tvorbena naroda u ovoj zemlji. Jako je štetno izostaviti jedan konstitutivni narod na ovako bitnim zakonskim projektima.

Preglasani smo u svim dosadašnjim postupcima, dakle procedure od utvrđivanja evo preko Zastupničkog doma, preko prvog čitanja, evo nas danas ovdje i u drugom čitanju. Zbog toga je išlo išao zahtjev moj osobni. Nismo trošili uzalud vrijeme od utorka do danas. Obavili smo niz razgovora, stvorili niz pretpostavki da se doista ne dogodi ovo što se smjera dogoditi ovdje u ovom domu. Kontaktirali smo mnogo međunarodnih čimbenika, kontaktirali sa svim političkim strankama koje tvore parlamentarnu većinu. Nema pravo nitko ovdje, bez obzira što je nama jasan sud o tome što će se dogoditi oko ovog zakona, staviti na teret na teret Hrvatima, Klubu hrvata i hrvatskom narodu u svim razinama odlučivanja oko ovoga zakona krivnju zašto do zakona nije došlo. Hrvati kao partneri nisu uvažavani ni u jednoj fazi postupka stvaranja ovoga projekta koji znači vitalni nacionalni interes za hrvatski narod.

Dakle danas da nam netko kaže da će nam to jamčiti nekakvom rezolucijom, da će nam to jamčiti nekakvim pismom u kojoj će potpisati svi, a ni to pismo se nisu udostojili nama donjeti. Dakle to je za nas, a ustavno je naše pravo štititi nacionalni interese ne samo hrvatskog naroda. Možda će se se to dogoditi u našem radu sutra koje je pred nama i nekom drugom. Snimamo ovo, može se to pogledati pa će vrijeme i pred nama pokazati svu ispravnost ovog stajališta i ovih riječi koje ja govorim. Možda ćete se sjetiti da je bio jedan današnji 7. svibanj loš dan za odluke preglasavati bilo koga od tri konstitutivna naroda u BiH.

Ja vas molim da još jednom razmislite. Ako nije prihvatljivo nadležnost županije i nadležnost entitetskog tijela dakle u terminu za nadležnost entitetskog tijela da onda razmislimo ako to hoćemo dići ostaviti na razini entiteta, još jednom vas pozivam da razmislite o tome da ostavimo nadležnost entiteta RS, takav je bil napravljen dvojice protiv trećeg oko ovog zakona i to jasno i otvoreno govorim, tu nema nikakve dvojbe. Taj politički dil je na sceni. Molim i on ima svoj smisao, ali nema smisao kada je u pitanju vitalni nacionalni interes bilo kojeg naroda.

Dao sam nešto šire obrazloženje nego što traži ovaj amandman, ali ovi moji amandmani su sukladni ustavnim rješenjima, odbijanjem ovih amandmana mi gazimo

ustavna rješenja i Ustav Federacije koji govori o isključivoj nadležnosti županije za oblast obrazovanja u Federaciji. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Filipoviću.

Da li još neko želi govoriti? Ne vidim prijavljenih, prema tome daću na glasanje, pardon, izvinjavam se, gospodin Hasan Čengić. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, poštovani članovi Vijeća ministara, predstavnici međunarodne zajednice, predstavnici medija, mi danas nastavljamo razgovor o onome o čemu smo govorili prije tri dana i meni je žao da zapravo moramo neke stvari ponavljati koje smo ranije govorili. Ja sam imao svoj stav i iznjeo svoj stav o ovom pitanju.

Danas ću biti vjerovatno kraći i kazati sljedeće. Tačno je da je ovo pitanje i pitanje Ustava i nadležnosti ustavne i tačno je da je ovo pitanje, po mome mišljenje trebalo riješiti kao prethodno, pa tek onda ići na pravljenje zakona. Danas, u ovom nivou proceduru, nakon što je već jedan dom donjeo ovaj zakon, nakon što smo ga mi donjeli u prvom čitanju, nakon svih konsultacija koje smo imali vratiti ovu odredbu na kantonalni nivo značilo bi zapravo neimati ovaj zakon i odbiti ovaj zakon.

S druge strane po mome razumjevanju Federacija je prostor u kome imamo mogućnost, imamo priliku ravnopravno odlučivati o svim pitanjima i ona je i napravljena onakvom kakvom je napravljena i sa pravom isticanja nacionalnog interesa radi toga da ne bi bio neravnopravnog tretmana bilo koga od konstitutivnih naroda.

Što se tiče uređivanja ove materije na nivou Bosne i Hercegovine ja osobno mislim da je to zapravo jedno od realnih rješenja pod jednim uvjetom da se ono uradi cjelovito na prostoru Bosne i Hercegovine, jednako za sve i istovremeno. Bilo kakva asimetrija o ovom pitanju danas bi značila zapravo da dovodimo građane Bosne i Hercegovine u daljnju neravnopravnost i da se vraćamo na stare teme koje su hvala bogu zatvorene teškim i dugotrajnim pregovorima i svim onim što je bilo i prije i u međuvremenu tih pregovora. U tom smislu dakle rješenje na nivou Bosne i Hercegovine da pod uvjetom cjelovitosti, simetričnosti i istovremenosti, dok ne dođemo do tog časa onda je ovo rješenje koje je svakako polovično, koje je nije najbolje rješenje ipak ono što osigurava jednaku poziciju svih.

U tom smislu ja želim još jedanput kazati vrlo jasno i vrlo glasno, nisam bio, nikada neću biti na strani bilo koga, bilo kojeg čina, kamo li projekta koji bi na bilo koji način dovodio u neravnopravan položaj konstitutivne narode. Stranka kojoj pripadam nikada se nije zalagala za dezavuiranje pozicije bilo kojeg od tri konstitutivna naroda u ovoj državi i to će po mom razumjevanju biti naš stav i u buduću. Iz tog razloga ne mogu prihvatiti ocjene da bi ovakvim ponašanjem došlo do dekompozicije ili do reduciranja konstitutivnosti jednog od tri naroda u Bosni i Hercegovini na ovom pitanju. Pogotovo ne

moгу prihvatiti bilo koju ocjenu koja podrazumjeva da su se neka dvojica, ovaj put dva naroda dogovorila ovaj put protiv trećeg naroda, dakle na njegovu štetu. Ovdje smo u situaciji u kojoj jesmo u dugotrajnim razgovorima u solucijama i rješenjima koja imamo pred sobom koja su nastajala unutar možda i više od godinu dana neposrednog rada. Mi moramo odlučivati o onome što je pred nama. Kada bih mogao birati, ja bih osobno imao vrlo ozbiljnih primjedbi i na koncept, a pogotovo na određena rješenja unutar ovoga zakona, ali mi smo danas u proceduralnoj fazi u kojoj jesmo.

Iz toga razlogam i ćemo očito morati da se odlučujemo o amandmanima, a o onome što bi bilo jednopprincipijelno rješavanje ovog pitanja u načelu svakako ćemo razgovarati u buduće. Ne smatram da danas imamo namjeru rušiti konstitutivnost hrvatskoga naroda, kao što ne mislim da bi to trebali učiniti bilo kada i kao što ne mislim da u buduće trebamo ići protiv konstitutivnosti bilo kojeg od ova tri naroda. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Čengiću.

Da li još neko želi govoriti? Pa evo ja ću reći par riječi isto.

Poštovane kolege, meni je veoma žao što dolazi na ovakav način dolazimo u jednu frustrirajuću situaciju svih praktično ovdje predstavnici sva tri konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini i veoma mi je žao zbog toga.

Ja sam jedan od ljudi koji nastoji postići komromis kada je god to moguće. Želio bih ovdje još jednom da ponovim i da kažem da svi mi ovdje smo delegati, znači mi zastupamo stavove nekoga ko je nas ovdje delegarao. U slučaju srpskog naroda to su stavovi Narodne skupštine Republike Srpske. Svi politički subjekti u Republici Srpskoj su poslije silnih rasprava i procedure u kojoj se ovaj zakon nalazio u prethodnim mjesecima, u prethodnom periodu na kraju postigli konsenzus da je ovo rješenje prihvatljivo sa naše tačke gledišta i prema tome mandat moj i ove trojice kolega iz srpskog naroda je danas da prihvatimo znači rješenje kako je predviđeno, onako kako je stiglo u parlamentarnu proceduru ovdje. Postoji, postoje određeni amandmani koji mogu biti prihvatljivi, ali koji u suštinskom smislu dakle neće promjeniti suštinu tog zakona.

Dakle, evo ja želim prije svih ovih izjašnjavanja da kažem da je to stav da će tako danas srpski delegati glasati, jer je to jednostavno postignut je politički konsenzus dakle svih političkih, većine političkih, odnosno svih relevantnih subjekata iz Republike Srpske. Zahvaljujem.

Gospodin Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Ovaj amandman gospodina Ilije Filipovića, zapravo je ključni amandman, odnosno ovaj amandman govori o konceptu ovog zakona. Gospodin Filipović je rekao šta

on znači, ali ja ću evo govoriti o razmišljanju mojem, moje odgovornosti i odgovornosti mojih kolega zastupnika u Klubu hrvatskog naroda u ovom domu.

Gospodin Milojević je evo dao mi motiva da nešto spomenem ovo pitanje u čije ime smo mi ovdje delegirani, šta predstavljamo, šta smo obvezni slušati. Svjesni svoje odgovornosti i ja moram reći ovdje i iskazati svoje nezadovoljstvo što je predlagatelj, čini mi se ne u dovoljnoj mjeri uvažio interese javnosti, naročito stručne javnosti, a naročito jednog dijela, jer ja sam ovih dana bio više puta u prilici razgovarati sa dijelom te javnosti i zainteresirane i stručne javnosti gdje smo dobili vrlo jasne ocjene ponuđenog prijedloga zakona koji, rečeno je da u svojoj koncepciji i osnovnoj filozofiji izrade nije prihvatljiv.

Mi smo pokušali kao Klub biti vrlo konstruktivni, pokušali smo ići sa amandmanima u komisijskoj fazi takvima da osiguraju po nama optimalno rješenje. Kako to nije u komisijskoj fazi prošlo, pokušali smo ponovo biti dosljedni u traženju rješenja, dakle ako ne može optimalno, onda moguće rješenje. Međutim, danas evo u početku rada ove sjednice kada je na redu drugo čitanje suočili smo se sa još jednom činjenicom da kod nekih ljudi čak nema ni volje da dadnu svoju suglasnost da se o nekoj ideji, rješenju koja je kompromis dodatni da dobijemo samo malo bolje rješenje nego što je predloženo rješenje da se ni za to nema razumjevanja. Ja izražavam svoje žaljenje i nisam uvjeren da je to način da u buduću postignemo dobra rješenja u budućim zakonskim projektima.

Ovo što će slijediti iza ovog amandmana izjašnjavanja oko amandmana skoro da se unaprijed znaju rezultati. Međutim, isto tako smatram da ne pripada ni malo odgovornosti nas koji smo predlagali bolje i kvalitetnije rješenje zato ako ovaj zakon sa ovako invalidnim i lošim rješenjima ne prođe. Mene naročito ohrabruje u mom razmišljanju o ovom zakonu činjenica da su ljudi koji su izravno zainteresirani dakle studentski zbor i jedan dio, značajan dio akademskog osoblja upravo na tragu naših razmišljanja, odnosno mi ovdje zastupamo stavove tih ljudi. I ja mislim da mi nemamo pravo, a imamo obvezu zastupati takve stavove, a nemamo pravo mjenjati svoje stavove, ispravne za račun nekakve ne znam kooperativnosti. Ali ta kooperativnosti i odustajanje od svojih stavova ima za rezultat loša rješenja. Rješenja koja će umjesto jednog, kao što stoji u Bolonjskoj deklaraciji nacionalnog školskog sustava imati tri visokoškolska sustava u jednoj zemlji.

Ovih dana slušao sam, nakon našeg prvog zasjedanja i istupa u javnosti našeg uvaženog ministra gospodina Halilovića koji je u jednom svom dijelu se osvrnio i na prijedloge amandmana i rasprave zastupnika HDZ-a i zastupnika u Domu naroda hrvata i to je nazvao otrilike na način, ocjenio zapravo da ni oni sami, misleći na nas nemamo zapravo jasan stav šta hoćemo. A ja kažem da imamo vrlo jasan stav šta hoćemo i nudili smo u rješenjima u komisijskoj fazi rješenja za optimalno rješenje i to optimalno rješenje je najbolje rješenje i jedino pravo rješenje. Međutim, sluteći da se može dogoditi drugačiji razvoj događaja kao što se dogodio, da takvi amandmani ne prođu ne dobiju prolaz u komisijskoj fazi, išli smo i sa drugim amandmanima koji su opet pokušaj traženja boljeg rješenja od ponuđenog rješenja. Mislim da smo tu pokazali apsolutnu

dosljednost i svoju istrajnost u pronalaženju pravih, ako ne pravih, onda što je moguće boljih rješenja.

I ja o detaljima zbilja ne bih ni pričao. Ovaj zakon osim što je konceptijski loše postavljen, njegova druga velika zamjerka jeste neusklađenost sa ustavnim rješenjima, odnosno pretpostavka da treba mjenjati ustavna rješenja da bi se onda ovaj zakon mogao provesti. Ovo je totalno naopako. Trebalo je raditi suprotno, ali kada se već nije radilo suprotno, dakle prije izmjeniti ustave, uskladiti ih na nekakav način sa određenom koncepcijom koju zakon predviđa. Ako to nije išlo, a nije išlo, onda je bar trebalo osluhnuti i postojanje političke ovlje da se takve eventualne ustavne promjene i dogode. Danas je ovdje bio takav pokušaj i ideja sa ovim amandmanima koji su bili naknadno dostavljeni, ali evo nismo im dali ni pravo građanstva, dakle ni pravo da o njima raspravljamo.

Smatram da je ovo isto tako jednim dijelom po mom viđenju i suspenzija prava zastupnika da koristi sve ono što mu je dato u Poslovniku, a da pojedinci, moje kolege koriste pravo, ako se ne slože, ja to tumačim na način da oduzimaju pravo svom kolegi da iznese, jer to Poslovnik dozvoljava, svoj stav, svoj prijedlog, svoje rješenje, da se o njemu demokratski, kako je Poslovnik predvidio izjasnimo. To smatram suspenzijom prava svog kolege zastupnika.

Evo zbilja neću duljiti. Ako odlučimo da raspravljamo o svakom amandmanu, ne znam ima li i smisla, jer mi se čini da je već unaprijed rezultat glasovanje izjašnjavanja o amandmanima određen, a određuje se po meni izjašnjenjem o ovom prvom amandmanu koji je zapravo onda dao jedan sasvim novi koncept i nova rješenja, predviđuje nova rješenja i drugačija sukladno opet amandmanima od istog autora u ovom zakonu.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Jukiću i za riječ se javio resorni ministar gospodin Halilović. Izvolite.

SAFET HALILOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, poštovani zastupnici, naravno ne želeći ovdje da polemiziramo sa poslanicima to nije ni uobičajena praksa, samo bih htio da kažem da citiranje ove izjave u vezi različitosti iskaza poslanika jedne političke stranke su tačne. One se vide najdecidnije u amandmanima koji su podneseni u Predstavničkom domu gospodina Martina Raguža i gospodina Ive Mire Jovića.

Njihovo prisustvo je potpuno, dijametralno suprotan jedni amandmani idu zato da sve ide na kantonalnu razinu, a jedni da se sve ide na državnu razinu.

A treća varijanta da se stvori ad hoc nadležnog tijela ad hoc tijelo koje odlučuje koncenzusom o ne znam ovom. Ne postoji takvo ministarstvo nigdje na svijetu.

A četvrta varijanta tih naših refleksija je neki strah, čitam u medijima iz Mostara da će biti ukinuto mostarsko sveučilište što je ovdje bilo i priča na Parlamentu itd. što nikom normalnom nije palo na pamet, obrnuto u zakonu stoji da je svaki od univerziteta četiri godine unaprijed akreditiran i da tek za četiri godine slijedi njihovo testiranje da li podliježu evropskim standardima, odnosno bolonjskom procesu i ja sam konstatovao te činjenice, a uoče se nisam bavio valoriziranjem, diskvalificiranjem ili polemikom sa bilo kojim od poslanika. Hvala vam.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se ministru Haliloviću. Gospodin Filipović ima riječ.

ILIJA FILIPOVIĆ

Htio bih jednu malo repliku samo u odnosu. Dakle čuli sada nešto što nije uobičajeno upće u demokratskoj i Zapadnoj Evropi, upće u demokracijama. Da jedan ministar sebi dopusti komentirati na koji način je raspravljao zastupnik i kakve je to odluke donio Zastupnički dom. Ministrova je dužnost provoditi ono što Zastupnički dom ili Parlamentarna skupština usvoji. Hvala vam.

GORAN MILOJEVIĆ

Gospodin Halilović. Izvolite.

SAFET HALILOVIĆ

Ja sam se unaprijed ogradio i rekao sam da ne želim upće da se to shvati kao polemika, niti da polemišem sa nekim. Bio sam samo prozvan da to kažem i ja sam konstatovao činjenicu. Upće ne želim da polemiziram niti bilo što da diskvalificiram. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se minsitru Haliloviću. Gospodin Čengić. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Dakle ne bih se ni ja uključivao ni u kakvu polemiku, jer za to nema potrebe u ovom času, ali bi konstatirao dvije činjenice.

Prva je da jeste dužnost Vlade, pa time i svakog minitra pojedinačno da provodi odluke od Parlamentarne skupštine. Mislim da to nije upitno i o tome nismo razgovarali. Istovremeno jeste pravo svakog ministra koji je uključen u proces pripremanja i donošenja zakona da argumentira svoje stavove u procesu razgovora o zakonu dok se zakon ne donese na isti način na koji svaki od nas ovdje delegata ili poslanika u Predstavničkom domu ima pravo da iznosi svoje argumente i svoje amandmane. Smatram da je to zapravo jedina demokratska procedura i da je to jedino demokracija, ni istočna ni zapadna, nego ona od stare Gčke pa nadalje. Klasična demokracija u kojoj oni koji učestvuju u istom procesu imaju jednaka prava. Hvala.

## GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću.

Koliko vidim niko se više nije javio za riječ. Evo ja gledam i ovako vizuelno i imam i ovaj displej pred sobom, pošto još nismo u potpunosti navikli na ove nove uslove koje imamo.

Dakle, sobzirom da se niko više nije javio za riječ ja ću sada omogućiti znači da glasamo, da se izjašnjavamo o amandmanu I, odnosno prvom gospodina Ilije Filipovića.

Možete glasati.

Dakle možemo konstatovati da ovaj amandman nije prošao, nije usvojen amandman I gospodina Ilije Filipovića.

Prelazimo na amandman I gospodina Branka Zrne.

Da li se neko javlja za riječ? Gospodin Zrno, predlagač amandmana. Izvolite.

## ZRNO BRANKO

Gospodine predsjedajući, kolege zastupnici, dame i gospodo, neću ja duljiti puno. Suštinu sad se zna, ipak ću ponoviti nekoliko riječi koje sam već sam rekao i prošli put na prvome čitanju ovoga zakona. Možda i jedno malo pojašnjenje. Ovaj naš hod amandmanima od onih koji apsolutno ostaju na ustavnom temelju, a koje je ponudio gospodin Ilija Filipović i ovih za koje sam zadnji put rekao da u određenoj mjeri probijaju ustavni temelj, ali u jednoj drugoj viziji, u jednoj nadi da bi i ovaj zakon mogao, trebao i morao biti i duboko se nadam da će to jednoga dana biti, bez obzira na razrješenje ove trenutačno nastale situacije. Znači jednostavno situacija je diktirala i odnos prema ovome zakonu ili odnos ovoga zakona prema nama, diktirala ovako amandmansko ponašanje. I ne treba u tomu biti niša čudnoga i ovaj treći pokušaj, pokušaj mirenja onoga što je standard zakonsko ustavni postojeći i onoga što bi trebao biti budući standard ovoga zakona.

Znači, trag mojih amandmana zapravo je trag koji vodi ka ili ide tagom općih reformi kojima je krenulo ovo društvo, kojima je krenula ova zemlja. Slobodno mogu kazati jer sam bio na puno skupova kako je svijet na isti način pomalo čak i euforično u punom zadovoljstvu dočeka sve ono što smo do sada odradili na tragu objedinjavanja svih segmenata življenja u ovoj zemlji. Mislim na ona rješenja koja smo i do kojih smo došli u obrani, u sigurnosti a ne vidim razloga da obrana i sigurnost u svom značaju, u svojoj poruci, u svojoj suštini, u svojoj senciji kao dio općega življenja na ovim prostorima budu imalo ispred onoga što se zove obrazovanje. Bez obzira na njegovu razinu, ali evo trenutačno govorimo o vioskome obrazovanju.

Zbog toga, sam malo žalostan što se na ovaj način dešava to što se dešava oko ovoga zakona, žalostan sam i zbog toga što ama baš ništa iz kompletne ove elaboracije nije moglo naći svoje mjesto u Zakonu o visokome obrazovanju.

Ja sam bio duboko uvjeren, da i danas sam i sada sam uvjeren, da amandmani koji su od mene potpisani mogu biti reformski, mogu biti sa malo napora ustavni i mogu biti svima prihvatljivi. Ovo sam učinio iz dubokog uvjerenja kako je ovaj zakon u svojoj ponudenoj sadržajnosti i antifeformski, antiustavan je apsolutno i tu se nema o čemu raspravljati i za cio jedan narod je ne prihvatljiv. Ja pozdravlja, i apsolutno uvažavam svoje kolege koji su se, kolege Bošnjake i kolege Srbe koji su se opredjelili za ovaj zakon. Uvažavam njihov stav, uvažavam meritum politike koja se odlučila za ovakav zakon iza kojeg su stali i neka su stali. Ali neka se i nas kao narod uvaži u našem stavu, na žalost da ovaj zakon nama nije prihvatljiv. Volio bih da mogu govoriti drugačije. Uz svo uvažavanje svojih kolega parlamentaraca i njihovih stavova, to isto uvažavanje prelazi u ne uvažavanje onih koji nisu uvažili nas. Mislim prije na predlagača zakona.

Ovaj zakon nije smijelo na ovaj način, ništa tjerati u ovakvu proceduru. Sve je zapravo naopako krenulo već davno. Nije ovaj zakon dobio ne, u ovom Parlamentu. Davno je on dobio svoje ne....dobio ga je prije Vijeća ministara, dobio ga je na Vijeću ministara, dobio je ne, na jednoj i drugoj parlamentarnoj Ustavno-pravnoj komisiji i došao je ovdje nama i mi svi ovde što sjedimo najmanje smo zaslužni za sudbinu zakona, bez obzira ne preudiciram ništa, kakva će ona biti. Znači ja jednostavno ne uvažavam proceduru kojom je zakon do nas došao i to je najlošije i to je najtragičnije što nam se uporno može dešavati. Ponudit, vjerujem i duboko vjerujem, siguran sam da je ovaj zakon uz svoja četiri načela došao ovomu Parlamentu da bi ga ovaj Parlament daleko bolje prihvaljivije i svima prihvatljivije, sam učinio, sam napravio i sam u ovoj proceduri prihvatio, međutim to se ne podrazumjeva, jer to nije logično, ja govorim sad o nelogičnim ali eto u nekakvoj mojoj svijesti logičnim stvarima.

Zbog toga, ja bih volio da se izjasnite i o ovome amandmanu. Nema ga potrebe komentirati, svi ga imate i time bih vas samo zamarao. Ja vam se zahvaljujem.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Zrni. Da li još neko želi govoriti? Ne vidim da se iko prijavio. Prema tome, dajem na glasanje amandman I gospodina Branka Zrne.

Može početi glasanje.

Dakle, imamo ukupno – 8 protiv, - 5 za, uzdržanih nema. Amandman nije prošao.

Gospodin Anto Spajić, izvolite.

ANTO SPAJIC

Gospodine predsjedavajući, štovani zastupnici, članovi Ministarskog vijeća, predstavnici međunarodne zajednice, mediji, sigurno zastupnici iz reda hrvatskog naroda su dosta napora učinili kako bi kroz ovaj set zakona poboljšali ovaj, ja bih rekao s pravom loš zakon, na žalost međutim evo vidimo kako je prvi amandman a koji je ujedno i temeljni, doživio sudbinu. Ja ne bih komentirao i umanjivao riječi mojih kolega iz reda hrvatskoga naroda, i ne bih dužio već bih dao odgovor odnosno dao bih, iskoristili smo

ustavno pravo i dati odgovor na ovakav način, odnosno na ovako glasovanje temeljnog amandmana.

Zastupnici iz reda hrvatskog naroda, na temelju članka 4. točke 3 e) Ustava BiH i članka 134. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH a prije uručivanja na sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH o Prijedlogu Okvirnog zakona, o visokom obrazovanju u BiH jednoglasno svih 5 zastupnika iz reda hrvatskog naroda u Domu naroda, proglašava štetnim po vitalne interese hrvatskog naroda Prijedlog Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH.

Pod jedan, Prijedlog Okvirnog zakona ne sadrži jasno određenu, neupitnu i nedvosmisleni jamstvenu odredbu da će Hrvati kao i druga dva ravnopravna i konstruktivna naroda u BiH i u budućnosti imati barem jedno sveučilište u BiH na službenom hrvatskom jeziku, a druga dva naroda na svojim službenim jezicima, već će takva odrednica Statuta Sveučilišta u Mostaru ovisiti o milostivoj prosudbi i odluci nadležnog entitetskog tijela član 35. A baš ovo tijelo daje suglasnost na Statut unatoč činjenici da njegov sastav ne predviđa ni jednaku zastupljenost sva tri konstitutivna naroda, ali zato dužan slijediti savjete i preporuke Odbora CIPOK-a čije su ovlasti propisane člankom 43. do 45. za kojega opet predlagatelj zakona nije predvidio odlučivanje konsenzusom, što je vrlo znakovito i za nas ne održivo.

Pod dva, Prijedlog Okvirnog zakona, suprotno odredbama Ustava Federacije BiH, član 3. 4b) odnosno njegovim grubim kršenjem, kao i kršenje županijskih ustava, ometa isključivu nadležnost županija kao i federalnih jedinica u oblasti obrazovne politike. Osim toga Ustav Federacije BiH ne sadrži niti jednu odredbu koja bi propisivala prenošenje županijskih ovlasti na Federaciju BiH. Dakle, člankom 3. 4b) jasno, precizno i nedvosmisleno je propisana nadležnost županije za utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja, te prenošenje ove nadležnosti na razinu Federacije BiH, na predviđeni način, najizravnije ugrožava vitalne interese hrvatskog naroda u BiH.

Pod tri, izražavamo opravdanu i utemeljenu sumnju i strahovanje od preglasavanja i majorizacije kod odlučivanja na federalnoj razini poglavito u federalnim tijelima i onima koja će se prema odredbama predloženog zakona utemeljiti u Federaciji za pitanja iz oblasti visokog obrazovanja, dakako protivno ustavnim odredbama.

Moralo bi biti sasvim jasno, da se ova naša opravdana i već proživljena strahovanja na poseban način osnažuju u oblasti visokog obrazovanja, što je nedvojben vitalni interes za hrvatski narod u BiH, ne mogu otkloniti riječima obećanja i uvjeravanjima dužnosnika Ureda OHR-a već jasnim i decidiranim zakonskim odredbama koje će otkloniti svaku sumnju i ponuditi pravedna i prihvatljiva i jednoobrazna ustavna rješenja za sve studente i akademsko osoblje svih sveučilišta u cijeloj BiH.

Pod četiri, zahtjevamo od predsjedavajućeg Doma naroda, da po ovom našem aktu postupi na način utvrđen člankom 14. točka 3 e) i f) Ustava BiH budući da neke odredbe odjeljka 5 dio 1 Poslovnika Doma naroda nisu sukladne narečenim odredbama

Ustava BiH. U potpisu, zastupnici Ilija Filipović, Velimir Jukić, Tomislav Limov, Anto Spajić i Branko Zrno. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se predsjedniku Kluba iz reda hrvatskog naroda gospodinu Spajiću i evo sad imamo novu situaciju. Podnesena je izjava dakle, o vitalnom interesu u skladu sa Poslovníkom, sa članom 134. Poslovníka Doma naroda i ja ću u ovom momentu prekinuti raspravu o zakonu, i otvoriti u skladu također sa Poslovníkom znači raspravu o izjavi, o izjavi o vitalnom interesu.

Gospodin Genjac se javlja za riječ. Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, mi smo dakle u ovom trenutku dobili pismenu izjavu legitimiranu od kluba koja se poziva na destruktivnost po vitalni interes u skladu sa Poslovníkom. Naravno, mi u ovom trenutku otvaramo raspravu o prigovoru, o izjavi o destruktivnosti.

Ja sam slušao dok je predsjedavajući kluba čitao poziv na destruktivnost po vitalni interes. I evo sad sam imao priliku i pismeno da odem, da pogledam. Generalno prigovor se poziva na cijeli zakon, na ocjene zakona i određenim momentima na određena poglavlja oko nadležnosti. Sretniji bih naravno bio da su određeni članovi prozvani, međutim to je legitimno pravo kluba koji će pristup uzeti i budući da je uglavnom generalno zakon problematiziran, u ovom pozivu ....vitalni interes, ja ću ovoj raspravi iznijeti neka svoja mišljenja i naravno u skladu sa članom 135. tačka 1 i u roku predviđenim članom 134. tačka 4 Poslovníka Doma naroda, četiri prisutna delegata bošnjačkog naroda, iznose prigovor na izjavu hrvatskog kluba o destruktivnosti po vitalne interese nekih članova ili zakona u cjelosti Prijedloga Okvirnog zakona o visokom obrazovanju BiH. Kako to Poslovník predviđa, mi ćemo i taj pismeni prigovor dostaviti u roku od 24 sata, od ovog trenutka pa u roku 24 sata. Najavljujemo dakle, prigovor na pozivanje, jer je to bitno za poslovničku proceduru dalje.

Mi smatramo da ovaj zakon nije destruktivan niti za hrvatski, niti po bilo koji narod u BiH. Okvirni zakon o visokom obrazovanju u BiH je zasnovan na osnovnim principima koji su sadržani u međunarodnim dokumentima, koje je prihvatila i potpisala BiH. Okvirni zakon koji je rađen uz pomoć Vijeća Evrope i drugih međunarodnih nadležnih i kompetentnih tijela i organizacija sadržava osnovne principe u oblasti visokog obrazovanja koji su uspostavljeni ili se uspostavljaju u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Zakon polazi od univerzalnih principa nediskriminaciji i prava na obrazovanje. Zakon reguliše načela unutarnje autonomije univerziteta, integrisani univerzitet, promoviranu ....studenta i akademskog osoblja, uvodi funkcionisanje nacionalnog centra za informacije oko univerzitetskih zbivanja itd.

Okvirni zakon osigurava pretpostavke da se usvoji sistem lake pokretljivosti, prepoznatljivosti i upoređivanja kvalifikacija što je za sve studente u BiH izuzetno važno, bez obzira kojeg su naroda. Dalje, usvaja sistem dva glavna ciklusa, dodiplomski, posdiplomski, pa i doktorat što je također jedan generalni pristup i u cilju kompatibilnosti sa evropskim ciklusima, vrlo značajno za sve studente. Zakon uspostavlja kreditni sistem koji već funkcioniše na evropskom prostoru što je od izuzetne važnosti za sve naše studente. Zakon promovise mobilnost studenata i ostalog akademskog osoblja unutar BiH i u cijeloj Evropi. Zakon potiče saradnju među evropskim univerzitetima i sa evropskim univerzitetima naših univerziteta u cilju osiguravanja kvaliteta. Okvirni zakon osim toga afirmiše princip cjeloživotnog učenja, uključivanja studenata maksimalno u nastavni proces, afirmiše evropsku dimenziju u visokom obrazovanju uz unapređivanje privlačnosti i komunikativnosti evropskog područja visokog obrazovanja u odnosu na ostale regije u svijetu. Zatim, promovise zakon dakle, dalje saradnju između postojećih institucija u BiH, visokoškolskih institucija, promovise dostupnost informacijama u visokom obrazovanju u BiH itd.

Imajući sve navedeno u vidu, i polazeći od ciljeva koje ovaj zakon treba da postigne, mi smatramo da je ovaj zakon izuzetno značajan, potreban, koristan i ni malo štetan za sve narode u BiH. Ciljevi zakona, ostvarenje studenata, mobilnosti studenata, kreditnog sistema, pokretljivosti studenata, saradnje među univerzitetima, evropski standardi o priznanju diploma, evropski standardi o kreditiranju, licenciranju univerziteta su nešto što od nas mlada generacija očekuje. I to je onaj cilj koji se u ovom trenutku sa ovim zakonom i sa njegovim osnovnim sadržajem postiže.

Ne vidim u zakonu, ponavljam to još jednom, ni u jednoj tački, ni u jednom članu, ni u jednom zarezu, ni u jednoj riječi, ni u jednoj rečenici, da se ijedan narod favorizira, da se i jedan narod diskriminira, da se i jedan narod dovodi u položaj majorizacije. Tijela koja u Federaciji treba da donose odluku, donose odluku konsenzusom. Dakle, ono što treba da se u Federaciji odlučuje, odlučivaće se uz puno uvažavanje i poštivanje konstitutivnosti naroda BiH i u Federaciji, da je protivno prvi bih bio protiv ovoga zakona. Ovaj zakon dalje, ne otima od entiteta ništa. Ovaj zakon niti od kantona, niti od županija ne otima ništa. Ovaj zakon rješava u 90% svoje supstencijalne materije, ono što je potrebno studentima u ovom trenutku. I osiguravajući ostvarenje ponuđene finansijske i materijalne pomoći za reformu univerziteta u BiH koja je vitalni, nacionalni interes svih naroda u BiH. To dakle, zakon u prvom korak osigurava.

Ono što je pitanje administriranja, što je pitanje donošenja odluka u pogledu finansiranja i administrativnog funkcionisanja i pitanje nadležnosti, na kom je to nivou? Zakon vrlo jasno kaže u članu 56. stav 2 da će se odredbe ovog zakona koje traže dodjelu ovlasti za određenu funkciju u visokom obrazovanju u entitetima, primjenjivati od trenutka kad budu stvoreni, prvobitno bilo pisalo pravnih a našim amandmanom usvojeno ustavno-pravni uslovi za te dodjele.

Prema tome, ovaj zakon ne otima ni od kog ništa, ovaj zakon u prvom koraku osigurava ono što je našim studentima potrebno i ono što je potrebno i ono što je potrebno da se dobije finansijska i materijalna pomoć za rekonstrukciju univerziteta i u

drugom koraku nuti perspektivu da se postignu rješenja racionalna a moguća u ovom trenutku u oba entiteta u BiH perspektivnog cijeloj državi BiH. Do tada odredbe ovog zakona a koje se tiču tih pitanja, kao što zakon vrlo jasno kaže, neće se primjenjivati. Iz tih razloga, ja i dalje smatram odnosno Klub Bošnjaka smatra da je donošenje ovog zakona u sadržaju kakav je predložen, od vitalnog interesa za sva tri naroda i sve građane u BiH, jer osigurava sve ono što je navedeno, a zaustavljanje procesa i usporavanje procesa donošenja ovog zakona je štetno za sve narode i sve građane u BiH. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Genjcu. Kao što smo čuli, gospodin Genjac je iznio već verbalni prigovor i očekujem dakle i obećao da će u roku od 24 sata u skladu sa Poslovnikom u pisanoj formi dostaviti taj prigovor i on će biti ovaj, uručen klubovima. Ja predlažem da u ovom momentu evo pošto već imamo znači najavljen taj prigovor usmeno imaćemo ga u pisanoj formi, da se, da klubovi odrede predstavnike ove komisije koja će pokušati naći rješenje na osnovu član 136. Poslovnika Doma naroda. I ja ću vas podsjetiti da je rok da se ta zajednička komisija sastavljena od tri delegata mora, rok je znači 5 dana. Zadnji rok je 5-ti dan srijeda, 12. 05. ovaj, ali ja predlažem ako je moguće da to bude i prije.

Prema tome, znači ovde nije potrebno po Poslovniku da Dom bira članove komisije, nego svaki klub će odrediti po jednog predstavnika ove komisije za usaglašavanje, te ja molim ovaj, šefove klubova da odrede ovaj, delegate koji će biti članovi te komisije.

Dajem riječ gospodinu Šiljegoviću.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Klub srpskih delegata u komisiju predlaže gospodina Nadeta Radovića.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Šiljegoviću. Gospodin Spajić.

ANTO SPAJIĆ

Klug iz reda hrvatskog naroda predlaže gospodina Iliju Filipovića.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Ilija Filipović će biti član komisije iz reda hrvatskog naroda. Gospodin Hilmo Neimarlija predlaže u ime bošnjačkog kluba.

HILMO NEIMARLIJA

Predlažem doktora Halida Genjca.

GORAN MILOJEVIĆ

Gospodin Halid Genjac će biti član ove Zajedničke komisije ispred Kluba bošnjačkog naroda. Evo zbog stenograma ponoviću i ja da gospodin Nade Radović iz Kluba srpskih delegata će biti član kluba.

Dakle, gospodin Neimarlija se javlja za riječ, ja se izvinjavam.

HILMO NEIMARLIJA

Samo daj predloži da se komisija sastane utorak.

GORAN MILOJEVIĆ

Imamo dakle prijedlog gospodina Neimarlije da se komisija sastane u utorak. Imate li satnicu određenu i taj prijedlog? U 12 sati je li? Znači usaglašeno je komisija će se sastati u utorak u 11. maja u 12 časova.

Dakle, još uz jednu napomenu da Klub bošnjačkih delegata je dužan u roku od 24 časa u pisanoj formi uložiti ovaj prigovor. Ja evo zaključujem današnju raspravu i želim nam više uspjeha u budućnosti.

Sjednica je završila sa radom u 15,25 sati.